

ALUTAGUSE

valla leht

nr 3 (97) märts 2026

TASUTA

www.alutagusevald.ee

Iisaku Põhikoolis toimusid IX kooliolümpiamängud

Mari-Liis Rajamets
Iisaku Põhikooli huvi- ja projektijuht

17. veebruaril toimusid Iisaku Põhikoolis IX kooliolümpiamängud, mis tõid kooliperele sportliku ja meeleoluka talvapäeva. Tänavune kooliolümpia leidis aset eriti sümbolisel ajal – samal ajal, kui Itaalias toimusid taliolümpiamängud.

Kooliolümpiale eelnes olümpiaharidusperiood. Jaanuaris külastas kooli olümpiasportlane Saskia Alusalu, kes rääkis õpilastele oma sportlaskarjäärist ja olümpiamängudel osalemise kogemusest. Veebruaris toimus kooli lasketiirus laskevõistlus kogu kooliperele ning klassid uurisid erinevate aastate taliolümpiamänge. Iga klass tutvustas üht olümpiat ja tõi välja selle erilised hetked ning põnevamad seigad.

Olümpiapäeva hommik algas aulas mängude tutvustuse ja olümpiateemalise viktoriiniga. Seejärel kogunes koolipere sisehoovi avatseremooniale, kus süüdati olümpiatuli. Tänavu süütas olümpiatule 9. klassi õpilane ja edukas suusataja Anette Kivimägi. Pärast avatseremooniat liiguti rongkäiguga staadionile ning võistlused said alata.

Ilm soosis spordipäeva igati – kui päev enne ja päev pärast kooliolümpiat valitses väljas käre pakane, siis olümpiapäeval hoidsid külmakraadid end tagasi ning kõik võistlused planeeritud aladel said kenasti toimuda.

Sel aastal ei võistelnud omavahel klassid, vaid moodustati segavõistkonnad, kes esindasid erinevaid riike. Võistkonnad lootsi ning lisaks Eestile olid esindatud läbi aegade taliolümpiamängude edukaimad riigid – Norra, Rootsi, Soome, USA, Kanada, Saksamaa ja Itaalia. Selline formaat tõi kokku eri vanuses õpilased ning pani proovile meeskonnatöö ja üksteise toetamise.

Päeva jooksul said osalejad end proovile panna nii individuaalsetel kui ka meeskondlikel aladel. Lisaks kiirusele ja osavusele oli vaja ka pisut õnne. Vaatamata viirushaiguste perioodile oli osavõtt sel aastal väga suur ning rõõm ühisest spordipäevast peegeldus osalejate nägudel.

Päeva õnnestumisse panustasid aktiivselt ka õpilased ise. Näiteks oli lumejalgpalli koh-tunikuks 2. klassi õpilane Juhan ning 9. klassi õpilane Mirell vahendas päeva sündmusi kooli sotsiaalmeedias, tehes olümpiapäevast otsepostitusi. Tegelikult andis oma panuse kogu koolipere – olümpiaharidusperioodist

võtsid aktiivselt osa nii väikesed kui suured ning kooli lasketiirus toimunud võistlus tekitas hasarti ka õpetajates. Kogu võistluspäeva vältel pakkus osalejatele kosutust Kiusamisvaba Kooli meeskonna pannkoogikohvik, kus sai nautida sooja teed ja värskeid pannkooke.

Pärast võistlusi kogunes koolipere taas aulasse, et teha päevast kokkuvõtteid ning jagada medaleid. Kogu päeva jäädvustas fotodele Aulis Pärnpuu.

Iisaku Põhikooli kooliolümpiamängude korraldamist toetas Eesti Olümpiaakadeemia, kes on Eestis kooliolümpiamängude traditsiooni eestvedaja. Kooliolümpiamängud ei ole pelgalt spordivõistlused, vaid haridusliku suunitlusega spordipidu, mille eesmärk on tutvustada õpilastele olümpialiikumise väärtusi ja innustada noori sportlikule eluviisile. See tõttu eelneb igale kooliolümpiale ka olümpiaharidusperiood, mille käigus õpitakse tundma olümpiamängude ajalugu ning traditsioone.

Kooliolümpiamängud on Iisaku Põhikoolis kujunenud toredaks traditsiooniks, mis ühendab spordi, teadmised ja kogukonnatunde ning toob koolipere ühiselt liikuma ja kaasa elama.

Fotod: Aulis Pärnpuu

ALUTAGUSE VALLA
NOORED VANUSES
13-18 ELUAASTAT!

1.-11. juuli 2026

ALUTAGUSE ÕPILASMALEV

ootab osalema!

ÜLDINFO:
RÜHMAD: Iisaku, Kurtina ja Mäetaguse
TÖÖAEG: 4h päevas + ühistegevused
TÖÖTASU: 5,67 €/h (bruto)

KANDIDEERIMISEKS:
Esita noore ja lapsevanema poolt (digitaalselt) registreerimisavaldus ja noore CV

INFO TÖÖKOHA SAAMISE KOHTA: hiljemalt 15. mail 2026

TÖÖVESTLUSED ja MEESKONNATÖÖ toimuvad noortekeskustes:
• 13. aprillil kell 11 KURTINAS • 14. aprillil kell 11 MÄETAGUSEL
• 15. aprillil kell 11 IISAKUS

NB! Dokumentid loetakse esitatuks, kui saadad need huvikeskus@alutagusevald.ee ja saad kinnituskirja või viid need Iisaku, Kurtina või Mäetaguse noortekeskusesse.

Registreerimine avatud kuni 31. märts 2026!

LISAINFO:
Iisaku - 5353 4383 (Marjaana); Kurtina - 5301 2170 (Mirjam); Mäetaguse - 5629 9811 (Kaidi)

18. aprillil kell 18:00
Tudulinna Rahvamajas

SÜNNIPÄEVAKONTSERT

Oonurme segakoor 30
Rabaroosid 25

Dirigent: Elo Üleoja

Külalisena Mirjam Dede ja Juss Kaarepere

Tantsuks mängib ansambel Kahevahel

Sünnipäevatorit ja puhvet

Pääse 5 € sularahas kohapeal

Oonurme Külaselts ja Tudulinna Laulu-Mängu Selts

11. aprillil kell 16 Kiikla rahvamajas

KIIGE LIND 15

Sünnipäevakontsert

Kaasa teevad:
Kiikla kogukonna teater
Alutaguse rahvamuusikud
Üllatusesineja

Simman
ansambliga KIIOIRA

Lisainfo: Ruth Linnard
56299812 või ruth.linnard@alutagusevald.ee

2026

Head Alutaguse valla elanikud!

Kairi Hõbemer
abivallavanem

Volikogu võttis vastu 2026. aasta eelarve ja ma teen väikese ülevaate sotsiaalvaldkonna tegemistest.

Sotsiaaltöötajaid on Alutaguse vallas neli ning lisaks üks lastekaitsetöötaja ja kaks koduhooldustöötajat. Me jätkame koduteenuse osutamist ning pakume ka sotsiaaltranspordi teenust. Hinnad on täpsemalt näha valla kodulehel ning infot võib alati küsida sotsiaaltöötajatelt.

Alutaguse vallas on üldhooldusteenusel (hooldekodudes) märtsi seisuga 64 inimest. Hooldekodudes on inimesi väga erinevates kohtades üle Eesti- valik sõltub nii koha olemasolust, hinnast kui ka lähedaste soovidest.

Meie vallas tegutses eakate nõukogu ja peagi kinnitame ka uue koosseisu uueks volikogu perioodiks. Selleks esitavad eakad üle valla oma esindajad. Nõukogu kohtub vähemalt korra kvartalis ja arutatakse erinevaid teemasid, mis

eakatele huvi pakuvad. Meie valla eakad on väga aktiivsed: meil on mitmed eakate ühendused ja vanaemade ning nüüd ka vanaisade klubid. See rõõmustab väga ning soovin jõudu ja tänan siinkohal ka eestvedajaid.

Laste ja perede osas teevad sotsiaalvaldkond, noorsootöötajad ning haridus- asutused tihedat koostööd, et suudaksime märgata ja abistada võimalikult palju abivajajaid.

Sotsiaaltöötajate vastuvõtud toimuvad Iisakus, Mäetagusel, Alajõe, Tudulinna ja Kurtnas. Lastekaitsetöötaja vastuvõtud toimuvad Iisakus ja Mäetagusel.

Kuremäel käib hetkel perearsti ruumide remont ja peale remonti naaseb perearst ning hakkab toimuma ka sotsiaaltöötaja vastuvõtt.

Lisan ka valla eelarvest makstavate sotsiaaltoetuste ülevaate 2026. aastal.

Sotsiaaltoetusi saavad taotleda abivajavad isikud, kelle alaline elukoht (kontrollmehhanismiks on vestlused naabritega, kodukülastused) on rahvastikuregistri andmetel Alutaguse vallas vähemalt üks aasta.

TOETUSTE LIIGID JA SUURUSED:

- 1. sünnitoetus** (lapse üks vanematest on rahvastikuregistri andmetel elanud Alutaguse vallas vähemalt ühe aasta enne lapse sündi ning kui laps registreeritakse Alutaguse valda) – 1000 € avalduse alusel – makstakse välja kahes osas – 500 € pärast lapse sündi ning 500 € lapse aastaseks saamisel;
- 2. esmakordselt koolimineva lapse toetus** (Alutaguse valla kooli) – 100 € avalduse alusel;
- 3. koolitarvete ja kooliriiete toetus** (toimetulekutoetust saavale perele) – kuni 100 € avalduse ja kuludokumentide alusel;
- 4. prillide ja muude nägemist korrigeerivate vahendite ostmise kulud** (saajateks toimetulekutoetuse saajad, mittetöötavad vanaduspensionärid, mittetöötavad osalise või puuduva töövoimega isikud, lapse vanemad või eestkostja lapsele kuni 19-aastaseks saamiseni) – 100 € kahe aasta jooksul;
- 5. invatarvete ostmise või laenutamise toetus** (saajateks mittetöötavad

vanaduspensionärid, mittetöötavad osalise ja puuduva töövoimega isikud, puudega lapsed) – kuni 100 € aastase avalduse ja kuludokumentide alusel;

- 6. ravimite ostu toetus** (ainult retseptiravimid, saajateks toimetulekutoetuse saajad, mittetöötavad vanaduspensionärid, mittetöötavad osalise ja puuduva töövoimega isikud, puudega lapse vanemad) – kuni 150 € aastase avalduse ja kuludokumentide alusel;
- 7. matusetootus** – 350 € avalduse alusel;
- 8. eakate sünnipäevatoetus** alates 75, 80, 85 jne juubeliaastad – 50 €.

Lisaks on võimalik alati küsida erakorralist toetust, kuna olukorrad on erinevad.

Täpsemalt saab sotsiaaltoetuste maksimise kordadega tutvuda meie kodulehel aadressil www.alutagusevald.ee.

Palun märgake ja andke teada inimestest, kes võiksid abi vajada. Iga info on oluline ja meie sotsiaalvaldkond reageerib alati. Hoolime ja hoiame oma inimesi!

Toetusi saab taotleda digitaalselt läbi valla kodulehe, selleks peab olema ID-kaart koos PIN koodidega. Küsimuste korral pöörduge allolevatel telefonidel:

- **ALAJÕE piirkonna sotsiaaltöötaja, kes teenindab ka IISAKU ja ILLUKA piirkonda** tel 5555 3486;
- **TUDULINNA piirkonna sotsiaaltöötaja, kes teenindab ka IISAKU piirkonda** tel 5663 8765;
- **MÄETAGUSE piirkonna sotsiaaltöötaja** tel 336 6921 või 58144909
- **Lastekaitsetöötaja** tel 336 6913 või 5192 5475

Alutaguse valla 2026. aasta eelarvest

Silja Vask
Alutaguse valla finantsjuht

Eelarve kogumaht on 24,6 miljonit eurot, millest põhitegevuse tulud on 14,14 miljonit eurot ning põhitegevuse kulud 13,88 miljonit eurot. Põhitegevuse tuleml (tulud ületavad kulusid) 259 tuhat eurot.

2026. aasta eelarves on planeeritud tulud 14,14 miljonit eurot. See on 549 tuhat eurot ehk 4% rohkem kui 2025. aasta kinnitatud eelarve tulud.

- Eelarve tuludest 46% ehk 6,4 miljonit moodustavad maksutulud. Maksutulude osakaal on võrreldes 2025. aastaga 2% suurenenud, sest ressursitasude kasv on 2026. aastast pidurdunud. Üksikisiku tulumaks on 5,72 miljonit eurot, võrreldes 2025. aasta eelarvega 365 tuhat eurot enam. Maamaks 694 tuhat eurot, võrreldes 2025. aastaga 20 tuhat eurot enam.
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 3 % ehk 476 tuhat eurot. Kaks suuremat on koolieelsete lasteasutuste kohatasu 207 tuhat eurot ja tulu teistelt valdadelt koolitusteenuse osutamisest 107 tuhat eurot.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 28 %, ulatudes 4,0 miljoni euron. Põhiline osa saadavatest toetustest tegevuskuludeks on riigi tasandus- ja toetusfondi eraldi summas 2,8 miljonit eurot. Suurim on üldhariduskoolide ülalpidamise toetus 2,0 miljonit eurot.

- Muud tulud (kaevandamisõiguse tasud ja laekumised vee erikasutusest) moodustavad eelarve tuludest 23% ehk 3,28 miljonit eurot. Muude tulude osakaal on võrreldes 2025. aastaga 2% vähenenud. Maardlate kaevandamisõiguse tasu on aastaga eelarves vähenenud 107 tuhat eurot ja väljapumbatud vee erikasutustasu on 2025. aasta eelarves planeeritud suurem 103 tuhat eurot. Prognooside kohaselt väheneb ressursitasu 2027. aastal 190 tuhat eurot ja 2028. aastal 550 tuhat eurot. Prognoositav ressursitasude vähenemine eeldab edaspidi kulude optimeerimist ning vajadusel täiendavate kokkuhoiumeetmete rakendamist.

2026. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kuludeks 13,9 miljonit eurot. See on 507 tuhat eurot ehk 3,8% rohkem kui 2025. aasta kinnitatud eelarve kulu.

Hariduse kulud vähenesid 1% ja sotsiaalse kaitse kulud suurenesid 1% võrra võrreldes 2025. aastaga.

2026. AASTA EELARVE PÕHITEGEVUSE KULUD
Haridus moodustab põhitegevuse kuludest 55 % ehk 7,71 miljonit eurot, millest 5,0 miljonit moodustavad kulud koolidele (sh koolitoit) ja 1,85 miljonit eurot lasteaedade tegevuskulud, 860 tuhat eurot Iisaku Kunstide Kool, huvitegevus, koolitransport, õpilaskodu ning muu haridus. Muu hariduse all kajastatakse tsentraliseeritud haridusvaldkonna infotehnoloogia kulud, IT spetsialistide

ja psühholoogi tööjõukulud. Vaba aeg, kultuur ja religioon moodustab 12 % ehk 1,67 miljonit eurot, millest 506 tuhat eurot antakse tegevustoetusteks (SA Pannjärve Tervisespordikeskus; SA Alutagusemaa, OÜ Mehntack, SA Iisaku Muuseum, kirikud, toetused spordiklubidele ning MTÜ -de tegevus- ja ürituste toetused). Majandusvaldkond (majandus, elamu- ja kommunaalmajandus, keskkonnakaitse, avalik kord) moodustab 11 % ehk 1,7 miljonit eurot, sellest 138 tuhat eurot sihtfinantseerimise ja tegevustoetustena veeteenuse tasu osaliseks hüvitamiseks, saunade ülalpidamise toetamiseks, Ida-Virumaa Ühistranspordikeskuse, Ida-Viru Ettevõtluskeskuse ja MTÜde toetusteks. Üldvalitsemine moodustab 11 % ehk 1,49 miljonit eurot, s.h reservfond 30 tuhat eurot (vallavolikogu, vallavalitsus, tsentraliseeritud IT teenistus ning üldisloomuga ülekanded valitsussektoris sh liikmemaksud). Sotsiaalne kaitse moodustab 10 % ehk 1,33 miljonit eurot, millest 827 tuhat eurot antakse erinevateks toetusteks s.h väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse toetus 530 tuhat eurot.

Investeeringutegevuse eelarves on põhivara soetuseks eraldatud 9,13 miljonit eurot, millest 5,96 miljonit kaetakse toetuste arvelt.

Üldvalitsemise investeeringud 2,9 miljonit eurot

- Alutaguse valla teenuskeskuse ehitus 2,9 miljonit eurot (s.h. toetus 2,3 miljonit eurot)

Hariduse valdkonna investeeringud 3,1 miljonit eurot:

- Iisaku Põhikooli ehitus (s.h. toetus 2,6 miljonit eurot) 2,9 miljonit eurot
- Iisaku Kunstide Kooli ja hosteli projekteerimine 100 tuhat eurot
- Mäetaguse Põhikooli tööõpetuse maja fassaad ja sadeveekanalisatsioon 60 tuhat eurot
- Alutaguse Lasteaed Kurekella maja õueala koristamine 15 tuhat eurot

Sotsiaalvaldkonna investeeringud 1,8 miljonit eurot, millest 1, miljonit kaetakse toetuste arvelt

- Alutaguse toetatud eluaseme loomine (s.h. toetus 1,1 miljonit eurot) 1,8 miljonit eurot

Majandusvaldkonna investeeringud 1,22 miljonit eurot

- Valla teede ja tänavate pindamis- ja asfalteerimistööd (teehoiukava) 280 tuhat eurot
- Alajõe jalg- ja rattatee ehitus 299 tuhat eurot
- Kuremäe keskväljak 150 tuhat eurot
- Rannapungerja jõekalda projekteerimine ja kaldakindlustuse ehitus 110 tuhat eurot
- Pagari päikesepargi ehitus 85 tuhat eurot
- Jalg- ja jalgrattateede projekteerimine 20 tuhat eurot
- Tänavavalgustuse arendus 30 tuhat eurot
- Reserv omaosaluseks projektidest toetuste taotluste korral 250 tuhat eurot

Vaba aja ja kultuuri valdkonna investeeringud on summas 0,16 miljonit eurot:

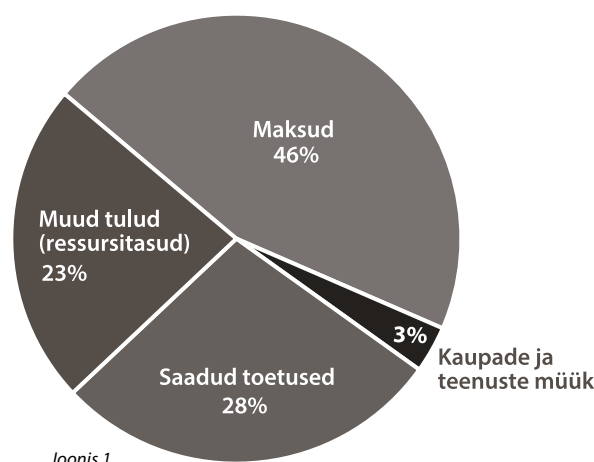
- Kuremäe kogukonnamaja remont (siseruumid) 120 tuhat eurot
- Mäetaguse padeliväljak 40 tuhat eurot

Põhivara soetuseks antavaks sihtfinantseerimiseks on 2026. aasta eelarves eraldatud 1,6 miljonit eurot.

- Peipsi põhjaranniku kanalisatsioon (investeeringu teostaja AS Emajõe Veevärk) 785 tuhat eurot
- Peipsi põhjaranniku veetorustik (investeeringu teostaja AS Emajõe Veevärk) 118 tuhat eurot
- Kiikla reoveepuhasti renoveerimine (Alutaguse Haldus OÜ) 135 tuhat eurot
- Mäetaguse biotiigi renoveerimine (Alutaguse Haldus OÜ) 120 tuhat eurot
- Alajõe kogukonnamaja (SA Alutagusemaa) 362 tuhat eurot
- Hajaasustuse toetus (s. h. riiklik toetus 35 000 eurot) 70 tuhat eurot

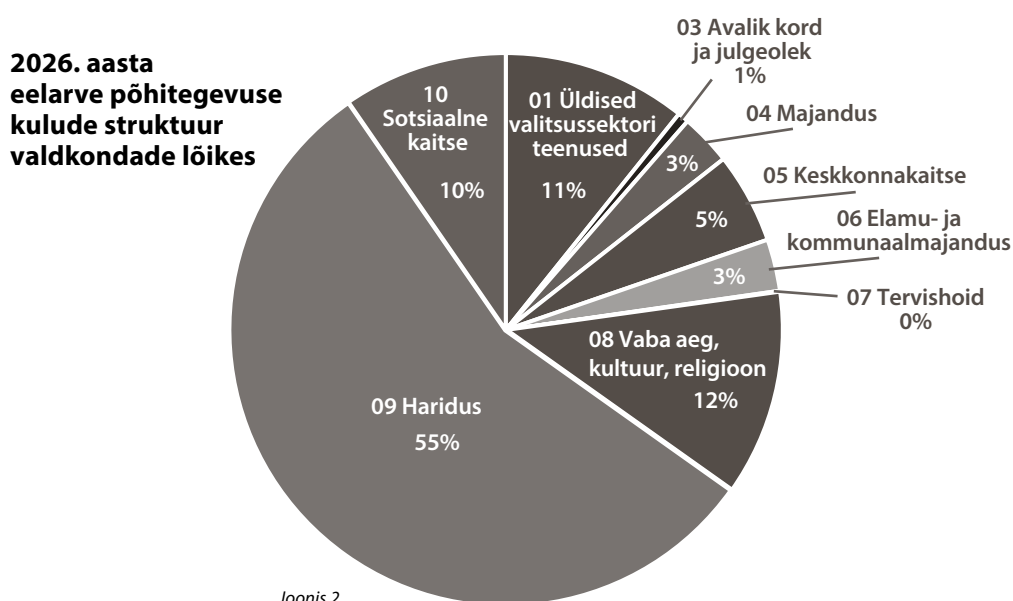
Likviidsete vahendite jäägist suunatakse investeeringute katteks 4,32 miljonit eurot.

Tulude struktuur 2026

Joonis 1.

2026. aasta eelarve põhitegevuse kulude struktuur valdkondade lõikes

Joonis 2.

Alutaguse valla statistilised andmed

Kerli Dello
Alutaguse valla kommunikatsiooni- ja meediaspetsialist

Alutaguse vald sisenes aastasse 2026 stabiilse, kuid väikese rahvaarvuga ning jätkuvalt väga hõreda asustusega. Rahvastikuregistri ja Statistikaameti andmete põhjal kujunes välja järgmine pilt vallast.

RAHVAARV JA ASUSTUSTIHEDUS
2026. aasta alguse seisuga elab Alutaguse vallas 4545 inimest. Valla pindala on 1465 km², mis teeb Alutaguse vallast ühe Eesti suurima, kuid ka kõige hõredamalt asustatud omavalitsuse. Asustustihedus on ligikaudu 3,1 elanikku ruutkilomeetri kohta, mis kinnitab piirkonna hajaasustust ja suurt looduskaitsealade osakaalu.
Valla rahvastik on muutunud viimastel aastatel aeglaselt kahanevaks, peamiselt negatiivse

loomuliku iibe tõttu. 2025. aastal sündis valda juurde 18 kodanikku, suri 63 inimest (vt tabelit).
Alutaguse valda tuli juurde elama 242 inimest, lahkus 236 inimest. Saabujad ja lahkujad liiguvad eelkõige Kohtla-Järve, Jõhvi ning Tallinna vahel. Rahvaarv külade kaupa on leitav valla kodulehelt.
2025. aasta andmete järgi on valla elanikud peamiselt Eesti kodanikud (86,1 %), kuid märkimisväärselt on registreeritud ka teiste riikide kodanikke.

TÖÖTURG JA MAJANDUSNÄITAJAD
Tööturu seisu iseloomustavad järgmised näitajad:
• **Keskmine brutokuupalk** 2025. aastal jäi Alutaguse vallas alla Eesti üldise keskmise, mis oli 2025. aasta III kvartalis 2075 eurot. Kohalik palk sõltub valdavalt piirkonna töökohtade eripäras – suurema osakaalu moodustavad haridus, metsamajandus ja

teenindussektor. Statistikaameti andmete järgi oli mullu keskmine brutokuupalk Alutaguse vallas 2060 eurot.
• **Registreeritud töötuid** oli 2025. aastal mõõdukalt, vastates valla üldisele suurusele ja majandusprofiilile. 2026. aasta jaanuari seisuga on vallas registreeritud 141 töötut, kellest pikaajalisi töötuid 47. Tervise tõttu ei saa tööle minna 24 vallaelanikku, eesti keele mitteoskamine takistab tööturul 30 inimest. Õnneks see on langustrendis. Näiteks oli aasta varem eesti keele mitteoskajaid 41. Samuti langeb registreeritud töötute arv. Muret tekitavad 16–29-aastased noored, kes ei tööta ega õpi.
• **Tööhõive määr** jäi alla Eesti keskmise, kuid on püsinud stabiilsena aastate lõikes.

HARIDUS JA KOOLIVÖRK NING SOTSIAALNE OLUKORD
Alutaguse vallas tegutseb kolm üldhariduskooli:
• Iisaku Põhikool
• Illuka Kool
• Mäetaguse Põhikool

Koolivõrk toetab valdavalt hajaasustusega piirkondade õpilasi ning on valla üks olulisi tööandjaid. Klassikomplektide arv üldhariduse statsionaarses õppes klassi järgi on olnud viimased viis aastat suhteliselt stabiilne. Kooliõpilasi on valla kolmes koolis kokku veidi üle 300.

KOKKUVÕTE
2025. aasta statistika järgi on Alutaguse vald sarnane paljude Eesti idapoolsete maapiirkondadega: rahvaarv langeb aeglaselt, sündimus on madal, majandus sõltub piirkondlikest töökohtadest.

elanike teadlikkust ning tugevdada koostööd nii kohaliku omavalitsuse kui ka teiste partneritega. Nii loome ühiselt turvalisema ja vastupidavama ühiskonna,” ütles Oraste.

Minister rõhutas, et kogukondade tugevdamine on oluline osa laiemast elanikkonnakaitse arendamisest. „On kriisiolukordi, kus inimestel tuleb teatud aja jooksul endal hakkama saada ning abi oodates ennast ja teisi aidata. Teadlikud, ettevalmistatud ja koostööd tegevad kogukonnad suudavad kriisidele reageerida kiiresti ning toetada nii oma liikmeid kui ka omavalitsusi,” lisas Taro.

Toetuste jaotamisel pööratakse erilist tähelepanu idapiiri piirkondadele. „Venemaa alustatud sõda Ukrainas ning pidev hübriidtegevus naaberriigis on selgelt näidanud, kui oluline on ühiskonna laiapindne valmisolek igasugusteks kriisideks. Seetõttu suuname suure osa toetustest just piiriäärsetesse piirkondadesse,” märkis Taro.

küsimustes, näiteks valla arengukava ja eelarve koostamisel, detailplaneeringute menetlemisel, investeerimisvajaduste määramisel ning kohalike sündmuste ja teenuste korraldamisel.

Kogukonnakogud tegutsevad koosolekute vormis ning nende töösse kaasatakse ka piirkonna külavanemad või külade esindajad, et tagada kogukondade laiapõhjaline esindatus ja parem koostöö valla juhtorganitega.
Ootame aktiivset osavõttu. Kui sina ei tegele poliitikaga, tegeleb poliitika sinuga. Näidet selle kohta, mis juhtub, kui rahvas poliitikaga ei tegele, pole vaja kaugelt otsida.

DETAILPLANEERING

Alutaguse Vallavolikogu algatas 26.02.2026 otsusega nr 22 Vasknarva küla Vase maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu.

Planeeringuala hõlmab elamumaa sihtotstarbega Vase maaüksust (katastritunnus 12201:002:0467 ja osaliselt Männimetsa (katastritunnus 12201:002:0357). Juurdepääs planeeringualale toimub Tammi teelt (13001:001:1740) ja läbi Permisküla metskond 52 maaüksuse. Planeeringuala suurus on ca 1,3 ha. Planeeritava maa-ala piir on toodud detailplaneeringu algatamise otsuse lisas. Detailplaneeringu eesmärk on puhkepiirkonna arendamine ning hoonete ehitamine, mida on võimalik kasutada elamute, suvilate ja/või renditavate puhkemajadena. Detailplaneeringuga kavandatakse jagada Vase maaüksus kuni neljaks elamu-ärirajooniks segahoonestusega krundiks. Lisaks kavandatakse eraldi krundid puurkaevule, rajatavale teele ning puhke- ja spordialale. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek üldplaneeringus maakasutuse juhtotstarbe muutmiseks keskuse maa-alaks ja elamumaa sihtotstarbega katastriüksuse minimaalsuuruse vähendamiseks. Võimalike uuringute läbiviimise vajadus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.

Detailplaneeringu algatamise otsusega saab tutvuda: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/dokument/7309375

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

Marin Grüning
Vallavolikogu sekretär

26. veebruar 2026

- Otsustati vastu võtta Alutaguse valla 2026. aasta eelarve.
- Algatati Vasknarva küla Vase maaüksuse ja lähiala detailplaneering.
- Otsustati võõrandada enampakkumise korras Alajõe külas kinnistud Kalda tn 2, 4, 6 ja 8.
- Otsustati võõrandada enampakkumise korras Jõuga külas Koolimaja kinnistu.
- Otsustati võõrandada enampakkumise korras Vaikla külas Vaikla koolimaja kinnistu.
- Otsustati võõrandada enampakkumise korras Iisaku alevikus Kivi tn 4 kinnistu.
- Otsustati lõpetada Mäetaguse alevikus Pargitaguse tn 8 kinnistut koormav hoonestusõigus.
- Anti luba Oonurme külas Pasti kinnistu omandamiseks.
- Anti vallavalitsusele volitus halduslepingu sõlmimiseks Alutaguse Haldus OÜ-ga.
- Kinnitati Alutaguse Vallavalitsuse koosseis.
- Otsustati muuta Alutaguse Vallavolikogu 27. 04. 2023 määrust nr 39 „Alutaguse Vallavalitsuse põhimäärus“.
- Kehtestati Alutaguse Vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohad.
- Kuulati ära informatsioon töös olevatest ehitusprojektide kohta ning Mehntack OÜ (Mäetaguse alevik, Pargi tn 1) ja vallavara (Mäetaguse alevik, Pargi tn 3/1) ostu-müügitehingu läbirääkimiste ja ettevalmistamise kohta.

Volikogu istungi protokoll, vastuvõetud otsused ja määrused leitavad dokumendiregistrist: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/
Volikogu istungi salvestised Alutaguse Vallavolikogu YouTube kanalil.

Kogukonnad saavad kuni 50 000€ toetust kriisivalmiduse suurendamiseks

Kristina Kukk
Siseministeerium

Siseminister Igor Taro allkirjastas määruse eelnõu, mille alusel vabaihendused saavad taotleda kuni 50 000 eurot kriisiolukordadeks ettevalmituste tegemiseks. Märkimisväärne osa vahenditest suunatakse idapiiri küladele omavalitsustele ja maakondadele.
„Soovin, et meie ühiskond jõuaks seisu, kus kriisideks ettevalmistust on sama iseenesestmõistetav hügieeniküsimus, nagu igakevadine koristustalgute korraldamine. Kriisid puudutavad inimesi kõige vahetumalt kohalikul tasandil ning kogukonnad ongi õige koht, kellega koos mõelda ja asju ära teha. Kohalikul tasandil on parim teadmine, mida just see kogukond vajab ja soovime antud toetusmeetmega inimesi selleks innustada,“ sõnas siseminister Igor Taro.

Määruse eesmärk on suurendada kogukondade ja väikeste korterelamute valmisolekut kriisiolukordadeks nii praktiliste tegevuste, vajalike soetuste kui ka koostöö, õppimise ja ühise tegutsemise kaudu. Samuti toetab meede kogukondliku valitsemisviisi arengut, mis aitab ennetada ja lahendada turvalisust ohustavaid olukordi ning tugevdab kogukondade jätkusuutlikkust.
Toetuse andjaks on Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK), kes kuulutab välja taotlusvooru, menetleb taotlusi ning korraldab toetuste väljamaksed ja järelevalve. Koguelarve otsustatakse igal aastal eraldi. Lähima aasta jooksul on selleks arvestatud 1,6 miljonit eurot.
KÜSK-i juhataja Tiina Oraste sõnul on toetusi oodatud taotlema kogukonnad, vabaihendused, kogukondlikud algatused ja korteriühistud üle Eesti. „Toetus aitab kogukondadel parandada oma kriisivalmidust, suurendada

Moodustame Iisaku kogukonnakogu!

Valimisliit Üks Ühtne Vald

Teeme ettepaneku moodustada Iisaku aleviku ning endise Iisaku valla territooriumil asuvate külade elanikke ühendava kogukonnakogu. Esimesele kohtumisele on oodatud kõik huvilised, et üheskoos valida Iisaku kogukonnakogu liikmed ja esindaja. Kindlasti on see kokkusaamine ka hea võimalus jagada juba olemasolevaid muresid ja rõõme. Ehk saame juba esimesel koosolekul elu Iisakus veel paremaks muuta.

Saame kokku 8. aprillil kell 18.00 Iisaku rahvamajas.
Kogukonnakogud on piirkondlikud koostöö- ja kaasamisorganid, mille eesmärk on tugevdada kodanike osalust kohaliku elu kujundamisel ning tuua kogukondade vajadused ja ettepanekud valla otsustusprotsessidesse. Need moodustatakse valla elanike algatusel piirkondades, kus inimesed tunnetavad end ühtse kogukonnana ja soovivad aktiivselt kaasa rääkida oma piirkonna arengus.
Kogukonnakogud annavad volikogule, vallavalitsusele ja ametiasutustele arvamusi ning ettepanekuid piirkonda puudutavates olulistest

Kogukonnakogu moodustamise koosolek Iisaku piirkonnas

8.aprillil kell 18.00 Iisaku rahvamajas

Oodatud on endise Iisaku valla piirkonna huvilised

Täpsem info tel. 56676933 Pille või tel. 56662822 Kaie

Teeme Iisaku piirkonna elu veel paremaks!

Avanes kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor

Kohaliku omaalgatuse programmi eesmärk on aidata luua ja hoida tugevaid ja omaalgatusel põhinevaid kogukondi. Mittetulundusühingud ja sihtasutused saavad programmist taas küsida toetust kogukondadesse panustavateks tegevusteks. Toetust on paljudel juhtudel kasutatud selleks, et käima lükata mõni avalik üritus või tegevus, millel on kogukonda ühendav mõju.

Regionaalarengu asekancleri Sigrid Soomlasi sõnul on kohaliku omaalgatuse programm üks pikima ajalooga kogukondade toetamise meetmeid, mis käivitati juba 1996. aastal külalükkumise toetamiseks. „Tänavu 30-aastaseks saav kohaliku omaalgatuse programm on laienenud maa kõrval ka linnadesse ning aitab üle Eesti kogukondadel ellu viia väiksemaid ettevõtmisi ja panna alus ka suurematele algatustele. Programmi olulisteks märksõnadeks on kogukonnapõhisus ja koostegemine. See on üks tuntumaid riigisiseseid regionaalarengu programme, mis ulatub inimestele kõige lähemale,” ütles Soomlasi.

Toetust saavad taotleda mittetulundusühingud ja sihtasutused, kus ei osale liikmena omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Avatud on kaks toetusmeedet. Kogukonna arengu meetmega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevdamisse ja tõhusama koostöö tekkesse. Maksimaalne toetussumma on 2500 eurot.

Investeeringute ja kogukonnateenuste arendamise meetmega panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse. Maksimaalne toetussumma on 4000 eurot.

Riigi Tugiteenuste Keskuse sotsiaal- ja regionaalarengu talituse juhataja Ülle Luide sõnul on kohaliku omaalgatuse programmi kaudu toetust saanud väga erinevad tegevused ja investeeringud, mis on kohaliku elu märkimisväärselt rikastanud. „Toetatud on kogukondadele vajalike objektide rajamist, ühistegevusi ning kogukonnale oluliste mälestuste säilitamist. Toetust saavad taotleda avalikes huvides oma piirkonna heaks tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused. Tallinna linna puhul võivad taotlejaks olla asumi huvides tegutsevad ühendused,” täpsustas Luide.

2025. aasta kevad- ja sügisvoorudes esitati kokku 1151 taotlust, millest rahastuse sai 438 taotlust. Heaks näiteks kohaliku omaalgatuse programmist on Saaremaal ellu viidud MTÜ Saare Pickleball projekt „Pickleballi väljakute parandamine ja värvimine Kudjapell”, mille tulemusel sai kogukond püsiva võimaluse harrastada igas vanuses inimestele sobivat spordiala. Väljakutest on kujunenud populaarne kohtumispai ning projekt on elavdanud piirkonna kogukonnaelu ja toetanud tervislikke eluviise. Elluviimisse panustasid aktiivselt ka vabatahtlikud. Projekt nomineeriti „Saare maakonna kogukonna tegu 2025” kategoorias ning pälvis Eesti Pickleballi Liidu tunnustuse „Aasta tegu 2025”.

Ida-Virumaal toetati MTÜ Eluolualus projekti „Kogukonna koolitused”, mille raames loodi kogukondlike käsitöökoolituste sari. Koolitused aitavad säilitada pärandkultuuri, arendada kaasaegseid käsitööoskusi ning tuua kogukonnaliikmeid ühistegevuse kaudu kokku, edendades loovust ja jätkusuutlikke praktikaid.

Toetust saab taotleda elektrooniliselt Riigi Tugiteenuste Keskuse e-toetuse keskkonnas kuni 2. aprillini 2026 kell 16.30.

Taotlusvooru viivad läbi maakondlikud arendusorganisatsioonid. Küsimustele aitab vastuse leida maakonna kohaliku omaalgatuse programmi kontaktisik.

UUS VÕIMALUS IDA-VIRUMAAL: turismiinkubaator aitab ideest liikuda päris ettevõtteeni

Uue põlvkonna turismiettevõtjad hakkavad looma uusi keskkonnasõbralikke turismiärisid, mis annavad kohalikele tööd, endale enesearengut ja mis meelitavad piirkonda läbi selle ka rohkem turiste.

Augustis alustab 5-kuuline turismiinkubaatori koolitusprogramm neile, kes otsivad endale Ida-Virumaal uut tööd, põnevaid väljakutseid ja seda just turismi rikkalikust ja pidevalt arenevas valdkonnas. Koolitus on kõigile tasuta ja lähemalt saab kogu programmiga tutvuda piirkondlikel infopäevadel Toilas, Kauksis, Narvas ja Narva-Jõesuus mai lõpus ning juuni alguses.

Kuigi infopäevadele tuleb ise kohale minna, et koolitajate-mentoritega tutvuda ja huvi korral küsimusi esitada, siis koolitusprogrammis osalemine alates augustist toimub veebis. See teeb uute turismi-, turundus- ja müügialaste teadmiste omandamise mugavaks ja lihtsaks ka siis, kui praegune elukorraldus pere, õpingute, tervise või töö tõttu ei võimalda klassiruumis kohal käia. „Õpid ja arened väikeses turvalises

tiimis ja mentorite abil katsetad ning lood oma tulevikku turismis,” kommenteeris uue inkubatsiooniprogrammi eripära Visionest Institute'i juht Anu-Mall Naarits. „Eestis uute puhkamise ja seikluste loomine on eriti aktuaalne just täna, kus paljud kaugpuhkustele sõitnud pered kulutavad närve, et lennukaosest koju saada,” lisas Visionest Institute tegevjuht ja Ida-Viru turismiklastri strateegiapartner. „Ida-Virumaa on paljude jaoks avastamata piirkond, kus tegevusi jätkub mitme puhkuse jagu. Turismiinkubaator toob seiklusmaa kaardile uusi põnevaid tegevusi ning kasvatab uut turismiliste põlvkonda.”

Ideepäevale võivad kõik kohale tulla ka siis, kui endal ühtegi konkreetset ideed veel ettevõtluseks turismis veel pole. „Selleks ideepäevad ongi mõeldud, et enne inkubatsiooni

ehk põhjalikku koolitusprogrammi end õigele lainele häälestada, kontakte luua ja ideid koguda,” selgitab Anu-Mall Naarits. Ideepäevadel saab oma unistused, kogemused ja senised teadmised koolitajate-mentorite abil konkreetseks äriideeks juba vormida.

Turismiinkubaatoris jagavad oma kogemusi koolitajate ja mentoritena kohalikud turismiettevõtjad, kes on selle tee ise läbi teinud ja oskavad anda kõige praktilisemat nõu alustamiseks. Nende kogemuste kaudu saab paremini aru ka sellest, millistest ideedest ja teenustest Ida-Virumaal praegu puudust tuntakse ning millistel ettevõtetel võiks tulevikus kõige rohkem potentsiaali olla.

Turismiinkubaatori õppekeel on eesti keel, kuid programmiga on oodatud liituma ka inimesed, kelle emakeel ei ole eesti keel. Õppimist toetatakse erinevate AI-põhiste tööriistade abil, mis aitavad vajadusel sisu tõlkida, selgitada ja paremini mõista, et kõik osalejad saaksid programmist maksimaalselt kasu.

Programmis osalemine ei nõua varasemaid kogemusi – kõik vajalik õpetatakse osalejatele läbi arutelude, mentorluse, grupikohtumiste ja praktika. Isegi kui endal ühtegi ideed äriks veel pole, saab alati liituda mõne teise meeskonnaga ja panustada oma kogemuste, aja ning energiaga äriplaani koostamisel ja käimalükkamisel.

Lisainfo eesti ja vene keeles:
<https://connect.visionest.institute/turismiinkubaator>

Üks ideepäevadest 20. mail kell 11.00–14.00 Kauksi rannahoones

Projekti partnerid: Vaivara Sini-mägede Sihtasutus (taotleja) ja Visionest Institute OÜ

Rahastamisallikas: Kaasrahastanud Euroopa Liit. Õiglase Ülemineku fond, Ida-Virumaa täiskasvanutele suunatud hariduslike algatuste toetamine

Paremaks vanemaks saab õppides: vanemahariduse võimalused Eestis

Annika Roosa-Saarma
vanemluse toetamise teenuseomanik
laste heaolu osakond
Sotsiaalkindlustusamet

„*Poisid ei nuta.*“
„*Sest mina ütlen nii!*“
„*Laps räägib, kui kana pissib.*“
„*Nii kaua, kui su jalad on minu laua all, kuulad minu sõna.*“

Need laused on paljudele tänapäevastele täiskasvanutele tuttavad. Enamasti ei öeldud neid halva pärast – need peegeldasid oma aega: arusaama heast kasvatuses, vanema autoriteedist ja lapse rollist peres.

Praegu kõlavad need paljudele võõralt, sest ootused vanemlusele on muutunud. Vanemalt oodatakse endiselt vastutust ja piire, kuid samal ajal ka seda, et ta oleks lapse jaoks emotsionaalselt kättesaadav, märkaks lapse tundeid ja oskaks neid rahulikult suunata.

See seab vanema keerulisse olukorda: ühelt poolt tuleb seada piire ja teha otsuseid, mis lapsele alati ei meeldi, teisalt oodatakse, et vanem jääks ka pingelistel hetkedel mõistvaks ja rahulikuks ning hoiaks kontakti. Paljudele ei ole see oskus iseenesestmõistetav, sest oma lapsepõlves kogeti pigem käskusid ja keelde kui arutelu ja tunnete sõnastamist.

Selliste vastandlike ootustega toimetulek ei ole lihtne ning sageli ei teki vajalikud oskused iseenesest. Paljud vanemad otsivad seejuures tuge ja praktilisi suuniseid, mis aitaksid igapäevastes olukordades kindlamalt tegutseda.

Kuidas vanemaharidus aitab?

Paljudes olukordades piisab n-ö talupojatarkusest, kuid väsimuse ja stressi ajal võivad kergesti esile tulla automaatsed reaktsioonid. Kui lapsel

on keeruline kokkuleppes kinni pidada või koostööd teha, võib olukord kiiresti pingeliseks muutuda ja vanem kalduda kas liigsele rangusele või liigsele järeleandlikkusele. Selliste hetkede teadvustamine ongi üks koht, kus vanemaharidus aitab.

Vanemaharidus ei asenda vanema kogemust ega sisetunnet. See aitab neid teadlikumalt kasutada: märgata oma mustreid ja leida teistsuguseid viise tegutsemiseks, mis hoiavad korraga kahte olulist asja – selgeid piire ja head suhet lapsega. Kui vanem on ise toetatud ja teadlik, toetab see lapse toimetulekut nii kodus kui ka lasteaias, koolis ja suhetes teistega.

Teadusuuringud näitavad, et just varajane ja järjepidev tugi vanemale, usalduslik suhe lapsega ning turvaline kasvukeskkond aitavad ennetada käitumis- ja emotsionaalsete raskuste kujunemist. Toe küsimine ei tähenda vanema toimetulematust, vaid on ennetav ja teadlik samm, mis toetab nii lapse heaolu kui ka vanema enda vaimset vastupidavust.

Mida sotsiaalkindlustusamet vanematele pakub?

Sotsiaalkindlustusamet toetab vanemaid praktiliste vanemlusprogrammidega, mis on mõeldud eri vanuses lastega peredele alates rasedusest kuni lapse 12. eluaastani.

Praegu on kahe- kuni kaheksa-aastaste laste vanematele kättesaadav programm „Imelised aastad” koos jätkuprogrammidega.

2026. aastal alustame veel kahe uue vanemlusprogrammiga: „Triple P beebi” lapseootel ja beebiga vanematele ning „Kõik algab mängust” (*Invest in Play*) kahe- kuni kaheksa-aastaste ATH-sümptomitega laste vanematele.

„Triple P beebi” lapseootel ja beebiga vanematele

See koolitus toetab vanema ja beebi suhet ning lapse arengut. Lisaks annab see praktilisi võtteid igapäevastes olukordades, näiteks une ja nutuga toimetulekuks, ning aitab hoida vanema vaimset heaolu ja enesekindlust.

Koolitajate esimene väljaõpe toimus 2026. aasta jaanuaris ning koolitust testitakse

märtsist novembrini. Selle aja jooksul viiakse koostöös koolituskeskusega Väike Päike läbi vanematele mõeldud pilootgruppide tööd ning testitakse ka iseseisvalt läbitavat veebikoolitust. Seejärel kavandab sotsiaalkindlustusamet programmi edasised sammud, et muuta koolitus tulevikus laiemalt kättesaadavaks.

„Imelised aastad” kahe- kuni kaheksa-aastaste laste vanematele ja hooldajatele

„Imelised aastad” keskendub vanema ja lapse suhte tugevdamisele ning igapäevaste pingekohtade leevendamisele. Koolitus algab kontakti ja koostöö loomisest mängu ja koosolemise kaudu ning alles sellele toetus minnakse edasi piiride seadmise ja keerukamate olukordade juurde. Baasprogrammi läbinud vanematel on võimalik soovi korral õpitud oskusi süvendada jätkuprogrammis. Kümne aasta jooksul on „Imelistest aastatest” osa saanud üle 8000 lapsevanema.

„Kõik algab mängust” 8–12aastaste ATH-sümptomitega laste vanematele

„Kõik algab mängust” aitab vanemal paremini mõista ja toetada last, kellel on aktiivsus-tähelepanuhäire (ATH). Koolitus pakub tõendus põhiseid, praktilisi ja igapäevaelus toimivaid viise, kuidas toetada lapse tähelepanu ja emotsioonide juhtimist, tulla toime keerukate olukordadega ning hoida vanema ja lapse vaheline suhe usalduslik ja tugev.

Esimene koolitajate väljaõpe toimub 2026. aasta juunis. Pilootgruppid lapsevanematele alustavad 2026. aasta sügisel koostöös rakenduspartneriga.

Kuhu pöörduda ootamatu tervisemurega?

Lisl Harriet Mikko
Tervisekassa

Tervisemurede puhul on sageli kõige keerulisem otsustada, kas olukord vajab kiirelt sekkumist, perearsti vastuvõttu või saab alustada hoopis kodusest ravist ja apteegis pakutavast. Perearsti nõuandetelefoni 1220 ja Confido kaugteenuste üksuse juht dr Merit Rahnik andis ülevaate, millal ja milliste muredega saab liinile helistada.

Millist nõu saab perearsti nõuandeliinilt?
Nõuandeliin on mõeldud eelkõige kergemate ja levinumate tervisemurede puhul esmaseks nõustamiseks. „Kõnekeskuse nõustajad aitavad hinnata olukorra tõsidust ja suunavad edasi koduse raviga alustama või jätkama, pöörduma perearsti või -õe poole, minema erakorralise meditsiini osakonda või vajadusel kutsuma kiirabi,“ selgitas Rahnik.

Eelmine aasta vastati enam kui 261 000 kõnele ja ligi 2000 veebivestlusele, mis teeb kuus umbes 20 tuhat kõnet ja pisut rohkem kui 150 veebivestlust. Rahniku sõnul on peamised mured, millega inimesed nõuandeliini poole pöörduvad, väga erinevad. „Kõige sagedamini küsitakse nõu viirusinfektsioonide, vererõhu kõikumiste ja kergemate traumade kohta või kui on vaja abi, et pikendada hädavajalikke ravimiretsepte,“ ütles Rahnik. Ta lisas, et kevadel pöördatakse tavaliselt ülekaalukalt palaviku ja ülemiste hingamisteede viiruste tõttu.

Perearsti nõuandetelefoni teenused on laienenud ja nüüdsest saab abi küsida ka veebivestluse teel. Isikustatud veebinõustamist saavad kõik soovijad kasutada veebilehe 1220.ee kaudu iga päev kell 8.00– 22.00. Pöördujal tuleb nõu küsimiseks end autentida Mobiil-ID või Smart-ID abil.

Nõuandetelefoni teenuste puhul on oluline meeles pidada, et telefoni ega veebi teel ei diagnoosita ega ravita raskeid või pikalt kestnud haigusi. „Kui mure on püsiv või keeruline, tuleb ikkagi pöörduda oma pere- või eriarsti poole, kes saab vajadusel teha uuringuid ja määrata ravi,“ ütles Rahnik.

Mida teha enne numbrile 1220 helistamist?
Kõige paremini saab nõustaja aidata siis, kui sul on enne helistamist olemas mõned tervisenäitajad ja info olenevalt murest. Kui vajalik, kraadi end või abivajajat vahetult enne kõnet. Eriti oluline on see väikelaste puhul. „Hea on võimalusel mõõta ka vererõhku ja pulsisagedust ning panna tulemused kirja. Kui tarvitad ravimeid, hoi a need telefoni juures, et saaksid vajadusel öelda toimeaine ja annuse,“ soovitas arst.

Lisaks tuleb kasuks, kui käepärast on paber ja pliiats, et koduse ravi juhised ja soovitatud käsimüügiravimite nimetused üles kirjutada. Hoi a võimalusel ka oma ID-kaart või pass ligi, juhuks kui küsitakse isikukoodi.

Kes ja millal kõnelele vastab?
1220 kõnekeskuses töötab üle 30 nõustaja, kes on igapäevaselt perearstid, pereõed, aga ka kiirabi või erakorralise meditsiini õed ning arstid. Kõik nõustajad on meditsiinilise hariduse ja suure kogemuste pagasiga.

„Nõuandeliin on kõige parem viis esmase tervisenõu saamiseks, kui terviseprobleem tekib väljaspool tööaega, puhkepäevadel või riiklikel pühadel,“ ütles Merit Rahnik. Telefoni teel saab nõu küsida ööpäevaringselt ja vajadusel ka välismaalt helistades nii eesti kui vene keeles. Inglisekeelse nõustamise aeg on ajavahemikus 9.00–17.00. Isikustatud konsultatsioon on kättesaadav argipäeviti kell 8–22 ning nädalavahetustel ööpäevaringselt.

KODUNE RAVI

- halb enesetunne, suur väsimus
- pea-, lihase- ja liigesevalu
- palavik
- kerge kõhuvalu
- allergia

- puugi väljatõmbamine
- niinimetatud külmetushaigused: vesine nohu, kurguvalu, kõha

APTEEK

- vajad abi kergemate tervisehädade ja väiksemate vigastuste korral
- vajad ravimeid ja infot ravimite kasutamise kohta
- vajad meditsiinitarvikuid või abivahendeid

- soovid kiirtesti mõne tervisenäitaja kontrollimiseks (nt viirushaigused, rasedus- ja ovulatsioonitestid)
- soovid nõu, kuidas oma tervist hoida

PEREARSTI NÕUANDELIIN
1220

Sinu perearstikeskus ei ole kättesaadav

- terviseprobleem tekib väljaspool perearsti tööaega
- vajad hädasti ravimiretsepti pikendamist nädalavahetusel või riigipühadel
- soovid teavitada töövõimetuslehe vajadusest nädalavahetusel või riigipühal
- välismaalt helistades vali number +372 634 6630

Vajad professionaalset nõu ja hindamist

- soovid teada, kui tõsine on tervisemure
- soovid teada, kas ja kuhu oma tervisemurega pöörduda
- vajad nõu terviseprobleemide korral

PEREARSTIKESKUS

Äge haigestumine ja ootamatu mure

- keskmise tugevusega ja/või pikalt kestnud valu
- väiksem trauma, põrutus, venitus või haav
- kergemate haigustunnuste (köha, nohu, palavik, allergia) pikemal kestusel
- silmapõletik
- nahaprobleemid (paise, lööve, haavandid, herpes)
- vaimse tervise probleemid, unehäired või sõltuvusprobleemid

Krooniliste haiguste jälgimine ja ravi

- krooniliste haiguste jälgimine
- ravimiretsepti pikendamine

Tõendid ja nõustamine

- töövõimetuslehe avamine ja sulgemine
- ravimiretseptide välja kirjutamine
- tervisetõendite väljastamine
- eluviisinõustamine

Ennetus, protseduurid, analüüsid

- plaaniline tervisekontroll
- vereanalüüsid, uriiniproov, uuringud ja protseduurid
- vaksineerimine

EMO

Potentsiaalne oht elule

- hingeldus, õhupuudus, raske astmahoog
- äge allergiline reaktsioon
- võõrkeha hingamisteedes, seedetraktis või mujal
- äärmuslik nõrkus, jõuetus
- insuldi- või tromboosikahtlus
- mürgistus
- kuni 48 tundi kestnud südamerütmihäire või enam kui 48 tundi kestnud südamerütmihäired, millega kaasneb õhupuudus ja valu rinnus

Vaimse tervise kriisid

- psüühikahäired (äge psühhoos, enesetapukatse)

Tõsised traumad ja vigastused

- värske trauma, millega kaasneb vigastatud kehaosa tugev paistetus, kuju muutus ja liikuvuse piiratus
- suur raskesti peatatav verejooks
- suuremad haavad, äge põletus või söövitus
- loomahammustus

Ägedad haigusseisundid ja tugev valu

- tugev ja äkki tekkinud valu, mis ei allu ravimitele
- ravimitele allumatu ja püsivalt kõrge (üle 38,5 °C) palavik
- äge nahapõletik, millega kaasneb valu ja palavik
- võimetus urineerida

KIIRABI

Elutähtsate funktsioonide seiskumine või selle oht

- teadvuse kaotus, tugevad hingamishäired või hingamise seiskus
- õhupuudus, hingamisraskused, kahvatus, väga kiire pulss

Südame ja vereringe ägedad häired

- südamerütmihäired, millega kaasneb teadvusehäire või oluline üldseisundi halvenemine
- tugev ja ravimitele allumatu valu peas, rinnus või kõhus
- järsku tekkinud tugev nõrkus

Närvisüsteemi ägedad seisundid

- ootamatu kõnehäire või halvatusnähud
- krambihoog, mis kestab minuteid ja abivajaja seisund ei taastu

Traumad ja vigastused

- vigastused või trauma, mille tagajärjel ei saa liigutada
- äge põletus või söövitus
- tugev peatamatu verejooks

Mürgistused ja allergiad

- äge allergiline reaktsioon
- äge mürgistusseisund
- võõrkeha hingamisteedes, seedetraktis või mujal

TERVISEKASSA

Eesti Vabariigi 108. aastapäev

Kärolin Kivestu
Alutaguse Huvikeskuse juhataja

*Armas väike Eesti, sul on jälle sünnipäev!
Sinu rikkus on targad ja tublid inimesed,
kaunis loodus ning neli aastaaega.
Ei meenu maailmas teist riiki,
kus loodus ise on rahvuslipu värvides.*

M. Kõivupuu

Meie kõigi jaoks väga olulisel päeval, 24. veebruaril tähistati üle kogu Alutaguse valla pidulikult Eesti Vabariigi 108. aastapäeva. Päikesetõusul heisati lipp Kurtna noortekeskuse juures ning toimusid pargade panekud nii Tudulinna Vabadussõja mälestussamba, lisaks Alutaguse vabadusvõitlejate mälestusmärgi ja Pagaril mälestuskivi juures ning Mäetaguse kalmistul. Keskpäeval koguneti aga Mäetaguse rahvamajja kontsertaktusele, kus astusid üles Alutaguse valla kultuurikollektiivid.

Väga uhke oli näha meie vallas tegutsevaid Kaitseliitlasi ja Alutaguse kodutütreid ning noorkotkaid Eesti- ja valla lippu kontsertaktusel pidulikult saali kandmas. Suur tänu kõigile liputoimkonna liikmetele, kes sündmusel osalesid. Sündmusel kõlasid nii Alutaguse vallavanema Tauno Vöhmari kui ka vallavolikogu esimehe Timo Juursalu vabariigiaastapäevakõned ja tunnustati Alutaguse valla tublisid inimesi teenetemärkidega. Tänavu otsustas Alutaguse Vallavolikogu anda välja neli teenetemärki. Teenetemärk antakse füüsilisele isikule Alutaguse vallale osutatud väljapaistvate teenete eest, mis on andnud olulise panuse valla arengule. Ettepanekuid valla aanimetuste andmiseks võisid teha üksikisikud, juriidilised isikud, organisatsioonid, volikogu ja valitus. Teenetemärgid silmapaistvate teenete eest, mis on andnud olulise panuse valla arengusse, anti üle Vladimir Derbukile, Lii Roosale ja Lauri Väinmaale. Teenetemärgi silmapaistvate teenete eest Alutaguse valla kulu- ja hariduselu edendamisel sai Meeli Öunap. Suured õnnesoovid veel kord tunnustuse saajatele!

Kontsertaktusel astusid üles Alutaguse valla kultuurikollektiivid, kes olid kokku tulnud üle kogu valla. Täna südamest kõiki kollektiive ja juhendajaid kontserdil esinemast, suur rõõm oli kokku saada. Kontserdil kõlasid pidulikult Mäetaguse Orkestri esituses puhkpilliviisid ning kooride esituses oli võimalus kuulda isamaalisi laule. Kooride ühise etteastena kõlas kontserdil ka Oonurme- ja Iisaku segakoori ning Alutaguse lastekoori esituses T. Kippeli „Virumaa laul“. Väga tore date lustlike etteastetega esinesid Mäetaguse Põhikooli 1. ja 2. klassi tantsulapsed. Ühelt õigelt sünnipäevapeolt ei puudunud loomulikult ka ansambli Naised Kõõgis „Eesti sünnipäevalaul“, mille esitas Illuka naisansambel. Rahvatantsurühm Avitagused ja naisrahvatantsurühm Rabaroosid kaunistasid kontserti rahvatantsuga. Peale kontsertaktust jätkus koosviibimine tordi ning seltskondliku osaga, mida saatsid meeleolukate lugudega Alutaguse rahvamuusikud.

Aitäh kokku tulemast ja seda pidulikku päeva üheskoos tähistamast! Elagu Eesti!

Fotod: Aulis Pärnpuu

Mäetaguse Põhikool jagab kogemusi

Kädi Sisask
Mäetaguse Põhikooli õppealajuhataja

Käesolev õppeaasta on olnud Mäetaguse Põhikoolis külalisterohke ja sisukas. Meil on olnud suur rõõm võrrelda kahte erinevat kooliperet, kellega jagasime oma kogemusi ning saime neilt omakorda uusi mõtteid ja inspiratsiooni.

14. novembril külastasid meie kooli Tartu Descartese kooli õpetajad ja juhtkond. Nende külaskäigu eesmärk oli tutvuda meie kogemustega muukeelsete õpilaste toetamisel ning eesti keele õpetamisel.

Eesti keele õpetajad Kristel Reino ja Katrin Kert ning algklasside õpetajad viisid huvilistele läbi mitmeid praktilisi töötubasid, kus tutvustati erinevaid õppemeetodeid ja tegevusi, mida kasutame igapäevases õppetöös. Lisaks said külalised ülevaate meie kooli keskkonnast ning tegemistest. Kohtumine andis võimaluse jagada häid praktikaid kolleegilt kolleegile.

26. veebruaril võtsime vastu Voore Kooli õpetajad ja juhtkonna. Nende huvi keskmes oli Liikuma Kutsuva Kooli programm, kuna plaanivad oma kooliga võrgustikku astuda.

Tänu sellele, et külaskäik toimus koolivaheajal, saime pakkuda pike- mat ja põhjalikumalt kooli tutvustust.

Foto: Mäetaguse PK fotoarhiiv

Esitluse käigus said õpetajad ise aktiivselt osaleda erinevates liikumismängudes, mida meie õpetajad ainetundides kasutavad.

Päeva lõpus toimus kaks eraldi töötuba. Üks neist oli suunatud Liikuma Kutsuva Kooli mängujuhtide tegevusele ning liikumismängude kasutamisele ainetunnis. Töötuba vedasid meie mängujuhid Tiina Peenema ja Gerli Mägi koos algklasside õpetajatega.

Teine töötuba oli mõeldud tugimeeskonnale ning keskendus hariduslike erivajadustega õpilaste toetamisele. Õppealajuhataja Kädi Sisask ja sotsiaalpedagoog Marina Versh-Gluškova tutvustasid kooli tugisüsteemi ning arutlesid koos osalejatega liikumismängu vormis tugimeeskonna rollide üle. Õpetajad Anne Lepamäe ja Monica Merents-Irs andsid ülevaate HEV-õpilastele tehtavatest õppetöö kohandustest

ning jagasid külalistele ka praktilisi lisamaterjale.

Päev lõppes meeleoluka ühise laulu- ja tantsumänguga aulas ning Mäetaguse Põhikooli üllatusega – energilise Radetzky marsiga, mis pakkus elevust kõigile osalejatele.

Meil on hea meel, et saame olla avatud koostööpartner ning jagada oma kogemusi nii keeleõppe, liikumist toetava õpikäsituse kui ka tugisüsteemide arendamise vallas.

Foto: Keithy Rego

„Ühepäevamaalid“ Iisaku raamatukogus

Keithy Rego
Alutaguse Huvikeskuse kultuuritöö koordinaator

Iisaku raamatukogu trepialgalerii seintel on üleval Alutaguse valla elaniku Dmitri Kuzmini näitus „Ühepäevamaalid“. Nii nagu ütleb ka näituse pealkiri, maalib kunstnik maalid ühe päeva jooksul, et säilitada oma mõtete värskus. Dmitri alustas oma õpingutega aastal 2023 Jüri Horevi stuudios ning seejärel jätkas õpingutega Ida-Viru maakunsti Aivar Rihkrandi juhendamisel. Selle aja jooksul on ta maalinud juba ligi kakssada maali, mida saab näha Ida-Virumaa erinevates kohtades. Näitus on üleval kuni aprillikuu lõpuni ning ootame kõiki näitusega tutvuma.

Alutaguse vallas

Foto: Annely Bogens

Alutaguse valla lasteaiad lustisid Kalevipoja ja siili eestvedamisel simmanil

Nora Maria Sandvik
Illuka Kooli huvi- ja projektijuht

*Kalevite kangeim poega,
kallim poega.
Istus maha tammikusse, tammikusse.
Laskis laulu lendamaie.*

26. veebruaril toimus Illukal rõõmus ja meeleolukas Alutaguse valla lasteaedade traditsiooniline simman. Sündmus tõi kokku Alutaguse lasteaedade lapsed, kes veetsid ühiselt tore päeva lauldes, tantsides ja mängides.

Simmanil osalesid Alutaguse valla lasteaedade Naerupallide, Musirulide, Müratörude, Jaaniussikeste ja Mesimummide rühmad. Üritus algas vahva näitemänguga Kalevipojast ja siilist, mille töid lavale Illuka lasteaia Naerupallide rühma õpetajad. Lapsed elasid etendusele rõõmsalt kaasa ning tuttavad tegelased panid väikeste pealtvaatajate silmad särama.

Pärast näitemängu täitus saal rõõmsa meluga. Kõlasid laulud, tantsiti ühiselt ning lapsed nautisid sõpradega koos olemist. Simman pakub palju liikumist, naeru ja ühist

tegutsemisrõõmu, mis on selliste kohtumiste kõige väärtuslikum osa.

Meeleolukas päev lõppes väikese üllatusega: kõik osalejad said Kalevipojalt ja siililt kingituseks Kalevipojaga rinnamärgi ning Kalevi šokolaadi-medali. Nii jäi toredast kohtumisest lisaks headele mälestustele ka magus meene.

Alutaguse valla lasteaedade simman on saanud kauniks traditsiooniks, mis toob lapsed kokku, tutvustab rahvapärast kultuuri ning pakub rõõmu nii väikestele kui ka õpetajatele.

HUVIHARIDUS KUI KOGUKONNA TUGEVSUS: plaanis on laiendada Iisaku Kunstide Kooli tegevust Mäetagusele ja Illukale

Pille Nagel
Iisaku Kunstide Kooli direktor

Artiklis toon välja Arenguseire Keskuse lühiraporti jaanuar 2025 „Huvihariduse kättesaadavus Eestis“ ja Eesti inimarengu aruande 2026 „Haridus ühiskonna peeglis“ seisukohti huvihariduse osas.

Huviharidus ei ole pelgalt vaba aja veetmise viis. Uuringud näitavad, et see on üks mõjusamaid investeeringuid noorte arengusse – see parandab õpitulemusi, tugevdab sidet kooliga ning vähendab riskikäitumist. Just seetõttu on oluline, et kvaliteetne huviharidus oleks kättesaadav kõigile noortele, sõltumata sellest, kus nad elavad.

Mitteformaalne õpe aitab noortel avastada oma huvisid ja tugevaid külgi. Sageli sünnib püsiv õpihuvi just väljaspool klassiruumi. Praktilised tegevused annavad noortele eduelamuse, mis omakorda tõstab motivatsiooni ka koolis õppida. Nii arenevad enesejuhtimine, koostööoskused ja loovus, mida on vaja kogu eluks.

Huviharidus toetab otseselt ka noorte turvalisust. Politsei statistika järgi on kõige riskantsem aeg noorte jaoks koolipäeviti pärastlõunal, ligikaudu kella 14–20 vahel – ajal, mil vanemad on sageli tööl ja noored jäävad järelevalveta. Just sel ajal toimuv huvitegevus pakub turvalist keskkonda ning aitab suunata noorte energiat positiivsesse tegevusse. Huviharidus aitab hoida noori haridussüsteemis – näiteks on huvikoolides osalevate noorte seas koolist väljalangejaid märgatavalt vähem kui nende hulgas, kes huvikoolis ei käi.

Seetõttu on oluline, et huviharidus oleks kättesaadav. Just siin peitub põhjus, miks oleks kasulik laiendada Iisaku Kunstide Kooli tegevust ka teistesse piirkonda keskustesse. Esialgu on plaanid alles idee tasandil. Et teada saada, milline on Illuka ja Mäetaguse piirkonna lastevanemate poolne nägemus, saadan küsitluse Illuka ja Mäetaguse koolide Stuudiumi kaudu. Ootan aktiivset vastamist. Esialgu on plaanis alustada puhkpilliõppega Mäetagusel. Edaspidi vaatame, kas ja mida veel saaksime pakkuda.

ОБЗОР ЗАСЕДАНИЯ ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ АЛУТАГУЗЕ

Марин ГРЮНИНГ

секретарь волостного собрания

26 февраля 2026 г.

- Принято решение об утверждении бюджета волости Алутагузе на 2026 год.
- Инициирована детальная планировка земельной еденицы Вазе в деревне Васькнарва и прилегающей территории.
- Принято решение об отчуждении на публичных торгах недвижимостей ул. Калда 2, 4, 6 и 8 в деревне Алайые.
- Принято решение об отчуждении на публичных торгах недвижимости – школьного здания в деревне Йыуга.
- Принято решение об отчуждении на публичных торгах недвижимости – школьного здания Вайкла в деревне Вайкла.
- Принято решение об отчуждении на публичных торгах недвижимости ул. Киви 4 в поселке Ййзаку.
- Принято решение прекратить действие права застройки, обременяющего недвижимость ул. Паргитагузе 8 в поселке Мязтагузе.
- Дано разрешение на приобретение недвижимости Пасти в деревне Оонурме.
- Волостной управе предоставлены полномочия на заключение договора об управлении с компанией Alutaguse Haldus OÜ.
- Утвержден состав волостной управы Алутагузе.
- Принято решение внести изменения в постановление Волостного собрания Алутагузе № 39 от 27.04.2023 г. «Устав волостной управы Алутагузе».
- Утверждены структура и служебные места волостной управы Алутагузе.
- Заслушана информация о текущих строительных проектах, а также о переговорах и подготовке сделки купли-продажи компании Mehntack OÜ (посёлок Мязтагузе, ул. Парги 1) и волостного имущества (посёлок Мязтагузе, ул. Парги 3/1).

Протокол заседания собрания, принятые решения и постановления доступны в регистре документов: https://adr.novian.ee/alutaguse_vald/

Записи заседания собрания: на канале Alutaguse Vallavalikogu YouTube.

Уважаемые жители волости Алутагузе!

Собрание утвердило бюджет на 2026 год, и я сделаю краткий обзор деятельности социальной службы.

В волости Алутагузе работают четыре социальных работника, а также один специалист по защите детей и два работника по уходу на дому. Мы продолжаем оказывать услугу на дому, а также предлагаем услугу социального транспорта. С ценами можно подробнее ознакомиться на сайте волости, также всегда можно обратиться за информацией к социальным работникам.

По состоянию на март в волости Алутагузе общую услугу по уходу (в домах попечения) получает 64 человека. В домах попечения люди получают услугу в самых разных местах по всей Эстонии – выбор зависит от наличия свободных мест, цены и предпочтений близких.

В нашей волости действовал совет пожилых людей, и мы скоро утвердим его новый состав на новый период работы собрания. Для этого пожилые люди со всей волости выдвигают своих представителей. Совет собирается не реже одного раза в квартал и обсуждает различные темы, представляющие интерес для пожилых людей. Пожилые люди в нашей волости очень активны: у нас есть несколько объединений пожилых людей, клубы бабушек, а теперь также клубы дедушек. Это очень радует, и я желаю им сил и благодарю их руководителей.

Что касается детей и семей, то работники социальной службы, работники с молодежью и образовательные учреждения тесно сотрудничают, чтобы мы могли замечать и помогать как можно большему числу нуждающихся в помощи.

Социальные работники принимают в Ййзаку, Мязтагузе, Алайыэ, Туаулинна и Куртна. Специалист по защите детей принимает в Ййзаку и Мязтагузе.

В Курмяэ в настоящее время идет ремонт кабинетов семейного врача, после которого семейный врач вернется к работе, а также будет принимать социальный работник.

Также прилагаю обзор социальных пособий, выплачиваемых из бюджета волости в 2026 году.

О получении социальных пособий могут ходатайствовать нуждающиеся в помощи лица, постоянное место жительства которых по данным Регистра народонаселения находится в волости Алутагузе не менее одного года (механизм контроля – беседы с соседями, посещения на дому).

ВИДЫ И РАЗМЕРЫ ПОСОБИЙ:

- 1. пособие по рождению ребенка** (по данным Регистра народонаселения один из родителей ребенка проживал в волости Алутагузе не менее одного года до рождения ребенка, и ребенок при этом зарегистрирован в волости Алутагузе) – 1000 евро на основании заявления; выплачивается двумя частями – 500 евро после рождения ребенка и 500 евро, когда ребенку исполняется один год;
- 2. пособие на ребенка, поступающего в первый класс школы** (в школу волости Алутагузе) – 100 евро на основании заявления;
- 3. пособие на школьные принадлежности и одежду для школы** (для семьи, получающей пособие на проживание) – до 100 евро на основании заявления и документов, подтверждающих расходы;
- 4. возмещение расходов на приобретение очков и других средств коррекции зрения** (возмещение получают: получатели пособия на проживание, неработающие пенсионеры по старости, неработающие лица с частичной трудоспособностью или отсутствием трудоспособности, родители или опекуны ребенка до достижения ребенком 19 лет) – 100 евро в течение двух лет;
- 5. пособие на приобретение или аренду инвентаризации** (пособие получают: неработающие пенсионеры по старости, неработающие лица с частичной трудоспособностью или отсутствием трудоспособности, дети с недостатком здоровья) – до 100 евро в год на основании заявления и документов, подтверждающих расходы;
- 6. пособие на покупку лекарств** (только рецептурные лекарства, пособие получают: получатели пособия на проживание, неработающие пенсионеры по старости,

неработающие лица с частичной трудоспособностью или отсутствием трудоспособности, родители детей с недостатком здоровья) – до 150 евро в год на основании заявления и документов, подтверждающих расходы;

7. пособие на погребение – 350 евро на основании заявления;

8. пособие на день рождения для пожилых людей, начиная с возраста 75, 80, 85 лет и т.д. (юбилей) – 50 евро.

Кроме того, всегда можно ходатайствовать о пособиях в чрезвычайной ситуации, поскольку ситуации могут различаться.

Подробную информацию о порядке выплаты социальных пособий можно найти на нашем сайте по адресу www.alutagusevald.ee

Ходатайства о получении пособий можно подавать в электронном виде через сайт волости, для этого необходима ID-карта с PIN-кодами. При возникновении вопросов обращайтесь по следующим номерам телефона:

Социальный работник региона Алайыэ, обслуживающий также регионы Ййзаку и Иллаку, тел. 55553486;

Социальный работник региона Туаулинна, обслуживающий также регион Ййзаку, тел. 56638765;

Социальный работник региона Мязтагузе, тел. 33 66921 или 58144909;

Специалист по защите детей, тел. 33 66913 или 51925475.

Пожалуйста, замечайте и сообщайте о людях, которые могут нуждаться в помощи! Любая информация важна, и наша социальная служба всегда реагирует. Мы заботимся и поддерживаем наших жителей!

Желаем прекрасной наступающей весны!

Кайри Хыбемери и работники социальной службы

Kinnistusisene torustik ja veekvaliteet – vastutus ja riskid

Marit Karjus

MTÜ Eesti Vee-ettevõtete Liidu kommunikatsioonijuht

Joogivee kvaliteedist rääkides eeldame sageli, et vastutus lasub täielikult vee-ettevõttel. Tegelikult sõltub aga puhta vee jõudmine kodude kraanidesse nii vee-ettevõttest kui ka kinnistuomanikust. Vee-ettevõtte tagab nõuetele vastava joogivee ja toimiva teenuse kuni liitumispunktini, kinnistuomanik hoolitseb aga selle eest, et sama kvaliteet säiliks ka hoone torustikus ja jõuaks kraanidesse. Just kinnistuisisene torustik on see lüli, mis jääb tihti tähelepanuta, kuid võib oluliselt mõjutada nii vee kvaliteeti kraanis kui ka kogu piirkonna veevarustuse toimimist.

Kus jookseb piir vee-ettevõtte ja kinnistuomaniku vastutuse vahel?

Vee-ettevõtte vastutab joogivee kvaliteedi ja teenuse toimimise eest kuni kinnistu veevõrguga liitumispunktini – see hõlmab näiteks veetöötlust, kvaliteedikontrolli ja torustiku korrashoidu. Liitumispunkt on seaduse ja liitumislepingu alusel määratud piir ühisveevärgi ja kinnistu veevärgi vahel. See asub üldjuhul avalikul maal kinnistu piiril, kuid kui seda ei ole tehnilistel või muudel põhjustel võimalik sinna määrata, võib liitumispunkt paikneda ka muus poolte kokkulepitud asukohas.

Liitumispunktist edasine (näiteks kinnistu- või hoonesisene torustik, kraanid ja ventiilid jms) on aga juba kinnistuomaniku või korteriühistu vastutus. Kui selles süsteemis tekib rike, lekked või kvaliteediprobleemid, siis ei ole nende põhjus enam veevärgi hallatavas osas.

See vastutuse piir on juriidiliselt selge, kuid praktikas ei ole see teadmine alati kinnistuomanikeni jõudnud. Sageli eeldatakse, et vee kvaliteedi muutus või torurike on alati seotud veevärgiga, kuigi tegelik põhjus peitub hoopis hoone enda torustikus. Seega, vee kvaliteet ei sõltu ainult sellest, kui hästi on veetöötlus tehtud. Sama oluline on see, kui hästi on hooldatud torustik kinnistul.

Kui kinnistuisese torustiku halb seisukord või hooletu hooldamine põhjustab kahju teistele tarbijatele või ühisveevärgile, võib kinnistuomanikul tekkida ka kahju hüvitamise kohustus. Seetõttu on torustiku korrashoid lisaks mugavusele oluline vastutuse ja riskide ennetamise seisukohalt.

Kuidas kinnistuisisene torustik võib vee kvaliteeti mõjutada?

Isegi siis, kui vee-ettevõtte tarnib nõuetele vastavat joogivett, võib vee kvaliteet kraanis muutuda just kinnistul paikneva torustiku tõttu. Levinumad probleemid on:

- Vee maitse ja lõhna muutused – vananenud või korrodeerunud torud võivad anda veele metallimaitse või ebameeldiva lõhna.

- Hägusus ja setted – torustiku sise-pindade kulumine võib põhjustada roosteosakesi või muid setteid kraanivees.
- Mikrobioloogilised riskid – harva kasutatavad torulõigud või pikad seisuperioodid loovad tingimused mikroorganismide arenguks.
- Surve kõikumine – varjatud lekked või ummistused mõjutavad nii veerõhku kui ka torustiku töökindlust, lisaks võib see kaasa tuua ajutisi teenuse katkestusi, seadmete rikkeid ning suurendada avariide riski.

Need probleemid esinevad sagedamini vanemates hoonetes, kus torustikku pole pikka aega uuendatud või hooldatud. Samas võivad need tekkida ka uuemates majades, kui süsteemi ei kasutata või hooldata õigesti.

Mida saab kinnistuomanik ise ära teha? Kinnistuisese torustiku probleemid ei teki tavaliselt üleöö. Enamasti on need pikaajalise kulumise ja vähese tähelepanu tulemus. Teadlik tegutsemine aitab ennetada nii veekvaliteedi probleeme kui ka ootamatuid katkestusi.

1. Oma põhjalikku ülevaadet torustiku seisukorrast

Selgita välja, millal torustik on paigaldatud või viimati uuendatud. Vanemates hoonetes võib torustik olla aastakümneid vana ning vajada järkjärgulist väljavahetamist.

2. Reageeri riketele kiiresti Niiskussäljed, rooste, tilkumine, ebatavalised helid või surve kõikumine on märgid, et süsteem vajab tähelepanu. Varajane sekkumine on alati odavam kui ulatuslik remont.

3. Väldi seisvat vett

Kui kinnistut kasutatakse harva (nt suvilad, tühjad korterid), tasub torustikku perioodiliselt läbi loputada. See aitab säilitada vee kvaliteeti.

4. Hoolitse torude isolatsiooni eest Talveperioodil on oluline, et torud oleksid külmumise eest kaitstud. Külmunud toru ei tähenda ainult veekatkestust – see võib põhjustada ka tõsiseid veekahjusid.

5. Kaasa spetsialist ja planeeri uuendusi Kui tekib kahtlus torustiku seisukorra osas, tasub konsulteerida spetsialistiga. Professionaalne hinnang aitab otsustada, kas piisab torustiku hooldusest või on vajalik suurem uuendus. Kui hoones on plaanis renoveerimistööd, on mõistlik hinnata ka kinnistut teenindava vee- ja kanalisatsioonitorustiku seisukorda ning vajadusel rekonstrueerida taristu kuni liitumispunktideni. Planeeritud uuendamine on üldjuhul kuluefektiivsem kui hilisemate lekete, avariide ja veekahjude tagajärgede likvideerimine.

6. Tee koostööd kohaliku vee-ettevõttega

Kui märkad vee kvaliteedi muutust või rõhuprobleemi, tasub sellest teada anda

oma veeteenuse pakkujale. Sageli aitab info vahetamine kiiresti välja selgitada, kas põhjus on avalikus võrgus või kinnistu torustikus.

Koduomanikule annab teadmine, kus vastutus algab ja lõpeb, parema kontrolli riskide üle ning aitab vältida tõsiseid probleeme – olgu selleks veekatkestus, veekahju või kvaliteediga seotud kaebused. Korterimajades on kinnistuisisene torustik kõigi ühine vastutus. Torustiku seisukord mõjutab kõiki elanikke ning selle hooldus ja uuendamine tuleks planeerida osana maja pikemaajalisest korrashoiust. Regulaarsed tehnilised ülevaatused, investeeringute planeerimine ja elanike teavitamine aitavad ennetada suuremaid rikkeid.

Kokkuvõte: veekvaliteet on ühine vastutus

Joogivee hea kvaliteet ja varustuskindlus on veevärgi ja kinnistuomaniku koostöö tulemus. Vee-ettevõtte tagab puhta ja nõuetele vastava vee kuni kinnistu piirini. Sealt edasi sõltub aga vee kvaliteet ja torustiku töökindlus juba kinnistuomaniku teadlikkusest ja hoolest.

Selline vastutuse jaotus on paika pandud ka ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses, joogivee kvaliteedinõudeid reguleerivates õigusaktides ning vee-ettevõtja ja kliendi vahelises teenuslepingus.

Uus pensionikalkulaator näitab tulevast pensioni kolmest sambast korraga

Sotsiaalministeerium

Valminud on uus ja täiendatud pensionikalkulaator, mis annab ter-
vikvaate I, II ja III samba pensionist ning võimaldab hinnata oma tulevast pensioni sõltuvalt inimese otsustest. Sotsiaalminister Karmen Jolleril sõnul aitab uus lahendus inimes-
tel paremini mõista, milliseks võib kujuneda tulevikus nende pension. „Paljude jaoks on pensionisüsteem keeruline ja killustunud. Uus kalku-
laator koondab info ühte kohta ning näitab selgelt, kuidas iga sammast tulevast pensioni mõjutab. Nii saab inimene teadlikumalt otsustada, kas ja kui palju tasub täiendavalt koguda. Pensioni planeerimine ei pea olema keeruline,“ ütles Joller. Pensionikalkulaator on kõigile kättesaadav Riigiportaalis eesti.ee ning Sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses. Kalkulaatoris saab teha palgapõhiseid prognoose ning see näitab, kui suur oleks pension tänaste andmete põhjal, kui inimene jääks

pensionile täna. Kalkulaatorisse saab sisestada erineva brutopalgaga ning näha, kuidas see mõjutab I, II ja III samba pensioni suurust. Samuti võimaldab kalkulaator läbi mängida paindliku pensionile mineku nii varem kui ka hiljem. Süsteem näitab, kui palju pension sel juhul suureneb või väheneb. Oluline on teada, et pensionikalkulaatoris saab iga inimene pensionitõusuga seotud uusi summasid vaadata alates 1. aprillist 2026. Uudsenä näitab pensioni ajatelg olulisemaid hetki sinu pensioniteekonnal. Võimalik on vaadata, millal hakati koguma pensionistaazi, millal liituti II ja III sambaga ning millised sündmused võivad pensioni tulevikus mõjutada. Näiteks arvestab kalkulaator III samba sissemaksed eeldatava eluaja kuumakseteks. Kalkulaator näitab kasutajale kas tema õiget või siis maksimaalset praegu teadaolevat pensioniiga. Eestis arvutatakse pensioniiga kuni kaks aastat ette ja see võib tulevikus muutuda. Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) teenuste äritalituse juhi Kai Eisenbergi

sõnul on pensioniga seotud sündmus-
teenus riigiportaalis üks enim kasuta-
tud. „Igal aastal vaatab oma pensioni-
infot või kasutab pensionikalkulaatorit
ligikaudu 170 000 inimest. See näitab,
et inimestele on oluline saada oma
tulevase pensioni kohta selget ja
koondatud infot. Uuendatud kalku-
laator teeb selle veelgi lihtsamaks, sest
vajalikud andmed on juba eeltäidetud
ning inimene saab näha kiiresti ja mil-
line võiks olla tema pension erinevate
valikute korral,“ kirjeldas Eisenberg. Pensionikalkulaator on eeltäidetud Sotsiaalkindlustusameti ja Pensionikeskuse andmetega. See tähendab, et suurem osa vajalikust infost on kasutaja jaoks juba olemas ning prognoosi saab näha kiiresti ja mugavalt. Vajadusel on võimalik ise lisada andmeid enne 1999. aastat omandatud pensioniõigusliku staaži kohta ning arvestada pensionilisa laste eest, kes on sündinud enne 2013. aastat. Oluline on, et pensioni suurus on arvatud tänaste hindade tasemel. See teeb tulemused arusaadavaks ja võimaldab hinnata, milline oleks tulevane

pension tänaste hindade juures. Paindliku pensioni arvestus on aastapõhine ning kalkulaator annab suunava ja indikatiivse prognoosi. Tegemist ei ole lõpliku pensioniotsusega, vaid tööriistaga, mis aitab tuleviku paremini planeerida. Teenus on loodud koostöös Sotsiaalministeeriumi, Sotsiaalkindlustusameti, Pensionikeskuse ja Rahandusministeeriumiga, et anda inimestele vajalikud tööriistad ja teadmised tuleviku finantsplaneerimiseks. Pensionikalkulaatori leiab aadressilt Pensionikalkulaator | Eesti.ee (www.eesti.ee/eraisik/et/artikkel/toetused-sotsiaalteenused-ja-pensionid/pension/pensionikalkulaator) Nõuanded, kuidas pensionikalkulaatorit kasutada: Pensionitarkus | Sotsiaalministeerium (<https://sm.ee/pension-ja-tulevikuks-valmistumine/pension/pensionitarkus>) Kasutajad saavad pensionikalkulaatori kohta ka tagasisidet anda aadressil pensionitarkus@sm.ee

Valitsus kinnitas tänavuse pensionitõusu

Sotsiaalministeerium

Vabariigi Valitsus kinnitas eelnõu, mille järgi tõuseb alates 1. aprillist keskmine vanaduspension 5,3 protsenti ehk 43 euro võrra tänaselt 817-lt eurolt 860 eurole. Rahvapension tõuseb 414 eurole kuus. Riik arvutab pensionid igal kevadel ümber, et hoida pensionid tasakaalus palgade ja hindade muutustega. Statistikaameti andmetel tõusid 2025. aastal hinnad 4,8 protsenti ja keskmine vanaduspension suureneb üle viie protsendi ehk veidi kiiremini kui hinnatõus. Pensionide indekseerimine on oluline, et pensionid püsiksid kooskõlas palgakasvu ja majanduse arenguga ning aitaksid hoida vanemaaliste elujärge. „Pensionide kasv peab andma inimestele kindlustunde igapäevaelus, et nad saaksid rahulikult hakkama nii igapäevaste kulude kui ka tervisega seotud väljaminekutega,“ ütles sotsiaalminister Karmen Joller. „Pensionide indekseerimine puudutab umbes 328 000 pensionäri, mis tähendab, et tegemist on ühe kõige laiemaga mõjuga sotsiaalpoliitilise otsusega aastast.“ Vanaduspensioniealistele kehtib uuel aastal endiselt maksuvaba tulu 776 eurot kuus ehk 9312 eurot aastas. Seda rakendab Sotsiaalkindlustusamet automaatselt pensioni maksmisel. Kui vanaduspension on alla selle summa ja inimene töötab, siis on õigus esitada töandjale kirjalik avaldus maksuvaba tulu kasutamata osa arvestamiseks töö-
tasule või muule tulule. Rahvapension

Vaimse tervise õde: noorte seas on nikotiini tarvitamine tõsine mure, kuid lahendus pole hirmutamise

Tallinna Koolitervishoid

E-sigarettide ja nikotiinipatjade tarvitamine noorte seas on Eestis jõudnud tasemeni, mis teeb murelikuks nii tervishoiutöötajad kui lapsevanemad. Olukord on tõsine, kuid noorte käitumist ei muuda hirmusõnumid, vaid usalduslik suhe ja järjepidev selgitustöö. Hiljutine rahvusvaheline kooliõpilaste riskikäitumise uuring, mille viis läbi 37 riiki koondav teadusvõrgustik ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), näitab, et Eesti 15–16-aastaste seas on e-sigareti kasutamine üks Euroopa kõrgemaid. Meist eespool on vaid Ungari ja Slovakkia. Tallinna Koolitervishoiu vaimse tervise õde Kätlin Laas ütleb, et see statistika kinnitab seda, mida koolides igapäevaselt nähakse. „Õpilased tarvitavad järjest varasemas eas ja aina sagedamini erinevaid nikotiinitooteid. Erinevalt mõnekümne aasta tagusest ajast, kus turul olid ainult tavasigaretid, on praegustel lastel ja noorukitel palju rohkem vahetuid, eeskätt just e-sigarettide ja nikotiinipatjade näol.“ HIRM EI KASVATA VASTUTUST Olgugi et üldjuhul ollakse teadlikud nikotiini negatiivsest mõjust tervisele, paneb kooliõde Laas südamele, et kurjaga ja ahvardamisega noori positiivses suunas mõjutada ei saa. Teismeiga on aeg, kus käskudele ja keeldudele tekib kergesti vastureaktsioon. „Hirm võib tekitada ajutise reaktsiooni, kuid ei kujunda püsivat ja teadlikku valikut. Loengud stiilis „see rikub su kopsud ära“ või šokeerivad pildid ei muuda

teismelise käitumist. Noored teavad üldiselt, et tegemist ei ole tervisliku tootega. Probleem ei ole teadmiste puudumises, vaid põhjustes, miks nad seda siiski proovivad või kasutavad,“ selgitab Laas. „Kui olen koolides õpilastelt küsinud varajase nikotiinitoodete tarvitamise põhjuste kohta, tuuakse ühe esimese põhjusena välja liiga kerge kättesaadavuse. Nõ diilerid on koolides või sotsiaalvõrgustikes olemas ja hoolitsevad kättesaadavuse eest. Lisaks soovatakse olla lähedal ja populaarsed ning üsna sageli tuuakse välja ka igavuse faktor,“ räägib Laas. Noortega rääkides käsitleb kooliõde loomulikult terviseriske, nagu nende mõju välimusele, vaimsele tervisele, aju arengule ja õpivõimele. Samas ei piirdu arutelu ainult tervisekahjudega. „Räägime ka sellest, kuidas tubakatõöstus sihipäraselt laste ja noortega manipuleerib ning kui suuri ressursse selleks kasutatakse. Puudutame ka keskkonnamõjusid ning arutame, milliseid alternatiive ja tervislikke valikuid noored võiksid nikotiinitoode asemel teha,“ kirjeldab Laas. Ta lisab, et oluline on noorukitele meelde tuletada, et vastutus oma tervise eest lasub eelkõige igal inimesel endal ning nende tänastest otsustest ja valikutest sõltub suurel määral see, kui täisväärtuslikuks kujuneb nende täiskasvanuiga.

KODUNE VUNDAMENT MÄÄRAB PALJU ROHKEM, KUI ARVAME Iga koolilapse jaoks peaks kodu olema koht, kus ta saab tunda end vabalt ja turvaliselt. Kooliõde sõnul on oluline luua keskkond, kus noor saab rääkida oma valikutest ilma hukkamõistu kartmata. Kui usaldus on olemas, julgeb ta tulla ka siis, kui on juba proovinud või sattunud sõltuvuse lähedale. „Elutempo on läinud tänapäeval väga kiireks, samas ootused elukvaliteedile väga kõrgeks. Sellest tulevalt on paljudel lapsevanematel aina keerulisem leida aega, et enda lastega päriselt suhelda. Kui aga lastel on juba maast-madalast harjumus rääkida vanematega oma muredest ja rõõmudest ning lapse sotsiaal-emotionaalset arengut on igati toetatud, siis on risk varajaseks uimastite tarvitamiseks väiksem,“ tõdeb Laas ning kinnitab seda tõsiasja nii uimastite tarvitamise mõttes kui üldiselt vaimse tervise probleemide osas. Sest need on omavahel vägagi seotud. Tugeva vundamendi lapse vaimseks ja füüsiliseks arenguks loob kindel nädalakava, piiratud ekraaniaeg, regulaarne liikumine, piisav puhkus, tervislik ja mitmekesine toitumine ning head suhted eakaaslastega. „Mida rohkem aega kulub ekraanides, seda vähem jääb ruumi päris kogemustele ja suhetele. Noorukitel, kes minu juurde

jõuavad, napib sageli enesekindlust. Kui noor ei usu endasse ega sellesse, et tal on võimalik oma elu mõjutada ja valikuid teha, on tal keeruline ka erinevatele tervist kahjustavatele pahedele vastu seista,“ räägib kooliõde. Varajase uimastite tarvitamise riskirühmas on sagedamini ka need lapsed, kes maadlevad ärevuse, meeolulanguse või ATH-ga. Vaimse tervise õde soovib õhtuti võtta aega, et perekeskis oma päevast rääkida – mis rõõmustas, mis tegi muret. „Sellest on igale pereliikmele väga palju abi, kui päriselt kuulatakse ja tuntakse siirast huvi teineteise tegemiste vastu. Ka ühised tegevused vabal ajal loovad turvatunnet ja sidet.“ AINULT KOOS TEGUTSEDES ON MUUTUS VÕIMALIK Laste ja noorte varajase nikotiinitoode tarvitamise ennetamiseks on hädavajalik, et kõigil tasanditel teadvustataks probleemi tõsidust. „Rahvatervist silmas pidades on kindlasti eesmärk noorukite nikotiinitoode ja ka muude uimastite tarvitamise algust võimalikult kaua edasi lükata,“ räägib Laas. „Leian, et siin saab sisulisi muutusi tekkida vaid juhul, kui kogu ühiskond teeb selle nimel tööd nõ ühe müti all. Kodu, kool, kogukond ja riigikogus tehtavad otsused peavad seda ühist eesmärki toetama,“ usub kooliõde. „Me ei saa loota kiirele lahendusele. E-sigarettide populaarsus on seotud laiemaga kultuurilise ja sotsiaalse kontekstiga – nähtavus sotsiaalmeedias, maitset, lihtne kättesaadavus. Seetõttu peab ka ennetus olema järjepidev ja mitmetasandiline,“ kinnitab vaimse tervise õde.

Vabariigi terviseks liiguti üle 87 000 kilomeetri

Narva Suusasõit 2026. Foto Jüri Vsiitv

SA Eesti Terviserajad

SA Eesti Terviserajad tänab kõiki eesti-maalasi, kes löid kaasa liikumisüleskutes „Vabariigi terviseks“. Nelja päeva jooksul koguti kokku üle 87 000 kilomeetri ning oma liikumiskilomeetrid sisestas enam kui 6500 inimest. Ületati seatud eesmärk ning tehti rohkem kui kaks ringi ümber maakera.

Liikumisüleskutse on iga aastaga kasvanud – kui 2024. aastal läbiti enam kui 30 000 kilomeetrit ning 2025. aastal üle 66 000 kilomeetri, siis tänavu püstitati kolme viimase aasta rekord.

Tänu suurepärasele talvele ja rohketele suusaradadele, liiguti kõige enam suuskadel – kokku üle 53 000 km. Rattaga sõideti 19 000 km, kõnniti ja matkati 12 000 km, joosti ja sõrgiti üle 3 000 km. Enim liikumiskilomeetreid koguti Nõmme-Harku, Pirita,

Kõrvemaa, Haanja, Äkkeküla, Alutaguse, Mammaste, Keila, Kuningamäe ja Tartu maratoni rajalt ning mujalt loodusest.

Märkimisväärne osa kilomeetritest kogunes ka erinevatel rahvaüritustel ja ühisliikumistel, sealhulgas Kõrvemaa suusamaraton, Härma suusamaraton, Kuningamäe ja Narva suusasõit ning paljudel teistel ühissuusatamise, matkamise, rattasõidu ja jooksuüritustel üle Eesti.

Liikumisalगतuse patrooniks oli Eesti Vabariigi president Alar Karis, kes kutsus inimesi leidma aega liikumiseks ja vaimse ning kehalise tasakaalu hoidmiseks.

SA Eesti Terviserajade juhataja Assar Jõepera sõnul näitab osalejate aktiivsus, et värskes õhus liikumine on paljude eestimaa-laste jaoks oluline: „Rõõmustav on näha, kui paljud inimesed võtsid vabariigi aastapäeva eel aja värskes õhus liikumiseks koos sõprade ja peredega. Iga liigutud kilomeeter on

investeering nii enda tervisesse kui ka tugevamasse Eestisse.“

SA Eesti Terviserajad tänab kõiki osalejaid, koostööpartnereid ja sündmuste korraldajaid, kes aitasid kaasa liikumisüleskute õnnestumisele.

EESTI TERVISERAJAD – 21 AASTAT TERVISLIKKE LIIKUMISVÕIMALUSI Eestis on 120 hooldatud terviserada, kokku rohkem kui 1100 kilomeetrit. Rajad on tähistatud kaartide ja viitadega ning nende juurde kuuluvad jõulinnakud, rattarajad ja pumptrack'id. SA Eesti Terviserajad asutati 2005. aastal Merko, Swedbanki ja Enefiti koostöös. 21 aasta jooksul on terviseradade arendamisse panustatud üle 8,5 miljoni euro, millele on lisandunud riigi, kohalike omavalitsuste ja Euroopa Liidu fondide toel enam kui 75 miljonit eurot investeringuid.

Vaikla talvise karikasarja III etapp pani proovile mitmed kogenud ratsutajad

Foto Getter Rand

Eliise Saarepera
Vaikla ratsa-ja puhkekeskus

Võrreldes eelnevate kordadega oli suurem konkurents ka 90 cm/vabalt valitud kõrgus HC takistussõidu klassis.

Kolmas etapp
50/60 cm takistussõidu klassis saavutas võidu Marii Eliis Libba hobusega Asva Erta Mon. II koha omanikuks said Karoline Baida ja hobune Rimmu.

III koha võidu viis koju Marii Eliis Libba hobusega Pfalz Gräfin Concretia. 70/80 cm takistussõidu klassis saavutas võidu Marii Eliis Libba hobusega Asva Erta Mon. II koha omanikuks said Eliise Lass ja hobune Fioretta.

Ornitoloogiaühing kogub fotosid aasta linnust piiritajast

Eva-Liisa Orula
Eesti Ornitoloogiaühingu tegevuste koordinaator

Ühingu pildipangas on väga vähe pilte piiritajast, mistõttu palub ühing loodus-fotograafidel, linnuvaatlejatel ja teistel huvilistel annetada fotosid piiritajast, tema elu- ja pesitsuspaikadest, pesakastidest, kolooniatest, tegutsemisest ja muudest linnu tegutsemistest. Annetatud fotosid kasutab ühing aasta linnu kodulehe, uudiste, meedias ilmuvate artiklite, sotsiaalmeediapostituste ja muude oluliste materjalide illustreerimiseks.

Ornitoloogiaühing valis 2026. aasta linnuks piiritaja, kes veedab suure osa oma elust õhus – putukaid püüdes, paaritudes ja magades. Tema jalad puudutavad pinda ainult pesitsuse ajal, kui on vaja pesaõnnes askelda, mune haududa ja poegi toita.

Ornitoloogiaühing tänab kõiki, kes on meie fotopanka annetustega juba täiendanud!

Fotokorje tingimused ja vormi leiab aasta linnu lehelt eoy.ee/piiritaja/osale/fotokorje. Fotode kogumine toimub 2026. aasta lõpuni.

VÄIKELASTE RATSALAAGRID

Meie ratsalaagrid on loodud just väikelastele:

- rahulik tempo
- mänguline õppimine
- sõbralikud ponid

Äärmiselt populaarne laager, mida lapsed armastavad ja vanemad usaldavad!

18. APRILL 20. JUUNI 15. AUGUST

» www.silmumaetalu.com/laagrid » silmumaetalu@gmail.com

RATSATREENINGUD
SÕPRUS HOBUSEGA ALGAB SIIT

Pakume peresõbralikke ratsutamistreeninguid lastele ja täiskasvanutele, kus kohtuvad liikumine, mänguline õppimine ja rõõm hobustega koos olemisest.

AVAME UUED GRUPID!

- mitmekülgsed treeningud
- vahvad hobused ja ponid
- kvaliteetsed tingimused
- turvaline ja peresõbralik keskkond

LIITU MEIEGA JUBA TÄNA!

silmumaetalu@gmail.com / +372 53490606

KULTUURIKALENDER

• 19. märtsil kell 18.15 Mäetaguse rahvamajas MÄETAGUSE MÄLUMÄNGU 23. HOOAJA V VOOR Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad. Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 18. märtsiks keithy.rego@alutagusevald.ee	• 26. märtsil kell 18 Kiikla rahvamajas HISPAANIA TEEMAÕHTU Reisimuljete, uute kogemuste ning inspiratsiooni jagamine. Mari-Liis Velberg tutvustab flamenkokultuuri ja õpetab lihtsamaid tantsusamme. Hispaanias reisinud kogukonnaliikmed jagavad oma muljeid ning ühiselt valmistatakse ja maistakse paellat. Palve neile, kes on reisinud Hispaaniasse, võtta kaasa oma fotod või saata kuni 5 pilti korraldaja e-posti aadressile: ruth.linnard@alutagusevald.ee. Osalustasu 8 €, tasumine kohapeal sularahas	• 2. aprillil kell 12 Mäetaguse rahvamajas KURESSAARE TEATRI ETENDUS „HINNETE PÄRAST ÕPIDKI?“ Loeng-lavastus põhineb intervjuudel, mis on tehtud Eesti eri koolide gümnasistidega. Lavastuses kõlavad noorte enda mõtted hariduse ja õppimise kohta, mida täiendavad koolijuhtide ja haridusspetsialistide kommentaarid. Lisaks jagatakse hulgaliselt praktilisi nõuandeid ja meetodeid, kuidas õppida tõhusamalt. Saab naerda, mõelda ja kindlasti targemaks. Etendus ühes vaatuses, orienteeruvalt 1h. Pileti hind 15 €/10 €, piletid müügil FIENTAS ja Mäetaguse rahvamajas kohapeal	• 10. aprillil kell 12 Kurtna seltsimajas KÜLAS TIIT JA MARIS PRUULI Tiit Pruuli on ettevõtja ja maailmarändur, mitmete ümberilmareiside korraldaja ja raamatute autor, lisaks erinevate huvitavate hobidega. Maris Pruuli on samuti ilmarändur ja kirjastaja. Koos korraldasid retke laevaga Admiral Bellingshausen samanimelise meresõitja ja maadeavastaja radadel. Tasuta	• 18. aprillil kell 18 Tudulinna rahvamajas SÜNNIPÄEVAKONTSERT OONURME SEGAKOOR 30 JA RABAROOSID 25
• 21. märtsil kell 17 Kurtna seltsimajas MOEÕHTU VOL 3 Moeõhtul tuuakse publiku ette maalikunst moekunstis, taaskasutus moeloomingus ja Kurtna noorte OmaMoodi looming. Avatud Heleni pop-up kohvik ning Marju Mõru maalinäitus Sissepääs tasuta	• 27. märtsil kell 12 Kurtna seltsimajas LOENGUTE JA TEGEVUSTE SARI: INSPIREERIVAD KOHTUMISED JA RÕÕM KOOS TEGUTSEMISEST Külas Hanna Allsaar. Hanna on tuttav seriaalist Önne 13, kus ta kehastab Irist. Ta tegeleb erinevate hobidega nagu näiteks kunst, lavakujundus ja erinevad käsitöölahendused. Kõneleme näitlejatööst ja teistest tegemistest. Kaetud kohvilaud. Tasuta	• 5. aprillil kell 12 Kiikla rahvamajas JÄNESEMAMMI PEREPÄEV Jänesemammid ootavad külla nii suuri kui väikeseid, et üheskoos liikuda, meisterdada ja kevadet tervitada ning juttu vesta. Tasuta	• 11. aprillil kell 11 Pagari seltsimajas LOENG-VESTLUS „KUIDAS HOIDA FÜÜSILIST JA VAIMSET TERVIST, ENESEMASSAŽIVÕTTED“ Külla tuleb loodusterapeut Irja Suvisild. Projekt 55+, „Olgem jätkuvalt toimekad ja tegasusd Pagaril“. Irja Suvisild tegeleb eestimaistest toorainest ravikreemide sarjaga. Juttu tuleb ravitaimedest, kuidas ja millal neid õigesti korjata ja kuidas nendest saab imelisi salve teha. Räägime ka tervise hoidmisest, meelelaadist ja meelerahust. Tasuta, kaetud kohvilaud	• 23. aprillil kell 18.15 Mäetaguse rahvamajas MÄETAGUSE MÄLUMÄNGU 23. HOOAJA VI VOOR. FINAAL Oodatud 3-liikmelised võistkonnad. Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 22. aprilliks keithy.rego@alutagusevald.ee
• 22. märtsil kell 12 lisaku rahvamajas IISAKU MÄLUMÄNG Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad, uutel tulijatel palume registreeruda hiljemalt 19. märtsiks merle.pikhoff@alutagusevald.ee	• 28. märtsil kell 11-13 Mäetaguse rahvamajas RÕÕMSATE LASTE HOMMIK: TSIRKUS Lõbusad mängud ja meisterdamine. Kohapeal fotosein, kus saab pilte teha. Kloun Umme trikisõu. Oodatud nii lasteaia kui ka algklasside lapsed, osaleda võivad ka lapsevanemad. Soovi korral võib tulla sündmusele temaatilise riietusega. Sündmus on tasuta	• 6. aprillil kell 11 lisaku rahvamajas VANAEMADE KLUBI ELURÕÕM KOKKUSAAMINE	• 11. aprillil kell 16 Kiikla rahvamajas KIIGELINNU 15. SÜNNIPÄEVA KONTSERT „KIIGELIND KUTSUB KÜLLA“ Kaasa teevad Alutaguse rahvamuusikud ja Kiikla kogukonnateater. Simman ansambliga Kiiora. Tasuta	• 24. aprillil kell 17 Kurtna seltsimajas REISIJUTTUDE REEDE: HONDURAS Sealsest elust pajatavad Kati ja Lasse Alander Võimalus osta Kati raamatut „Oma apelsini teise poolega Hondurases“
• 23. märtsist-2. aprillini Kiikla rahvamajas JÄNESEMAMMIMAA Jänesemammid ootavad külla rõõmsaid kuni 20-liikmelisi lastegruppe, et üheskoos liikuda, meisterdada ja kevadet tervitada ning juttu vesta. Pääse 8 €, õpetajatele tasuta. Info ja registreerimine: 5190 2091, ruth.linnard@alutagusevald.ee	• 31. märtsil kell 18 Kurtna seltsimajas MÖTTEMÄNGUDE ÕHTU Mänguline viktoriin seltskondadele. Sel korral stiilis „15 küsimust“. Külalisküsiija Tarmo Müür	• 9. aprillil kell 13 Pagari seltsimajas VÄÄRIKATE KOKKUSAAMINE „REISIJUTTE MAALT JA MERELT“. Vestlusring kohvilauas, osaluspanus 5 €	• 16. aprillil kell 16.15 lisaku rahvamajas LAULUKLUBI 55+ Lauluklubi ootab kõiki lauluhuvilisi laulma üheskoos tuntud laule. Juhendab Gerri Lehisemets	• 26. aprillil kell 12 lisaku rahvamajas LAULUVÕISTLUS „VIISIRATAS“
• 26. märtsil kell 16.15 lisaku rahvamajas LAULUKLUBI 55+ Lauluklubi ootab kõiki lauluhuvilisi laulma üheskoos tuntud laule. Juhendab Gerri Lehisemets	• 1. aprillil kell 19 lisaku rahvamajas Dokumentaalfilm „ÖNN ON ELADA ME MAAL“ Film, mis paneb naerma, mõtlema ja tundma, et toona oli kõik nii jabur ja samas nii päris. Tavapilet 6 €, sooduspilet 5 € (õpilased, pensionärid, muud soodustusega isikud), tasumine kohapeal sularahas	• 9. aprillil kell 16 Pagari seltsimajas VÕIMLEMISTUNNID VANUSELE 55+ Juhendab füsioterapeut Merily Murdsalu. Tasuta	• 18. aprillil kell 9.30-13.30 Siimumäe talus VÄIKELASTE RATSALAAGER Lisainfo: www.siimumaetalu.com	• 28. aprillil kell 18 Kurtna seltsimajas MÖTTEMÄNGUDE ÕHTU Seltskondlik viktoriin kogukondadele – „Nalja peab saama!“
• 26. märtsil kell 16 Pagari seltsimajas VÕIMLEMISTUNNID VANUSELE 55+ Juhendab füsioterapeut Merily Murdsalu. Tasuta		• 9. aprillil kell 16 Mäetaguse rahvamajas MÄNGUFILM „SÄÄRANE MULK“ Tavapilet 6 €, sooduspilet 5 € (õpilased, pensionärid, muud soodustusega isikud), tasumine kohapeal sularahas	• 17. aprillil kell 16 Pagari seltsimajas LOENG „TERVIS – VÄÄRIKATE VÄÄRTUS“ Külla tuleb aastaid televaatajate tervise eest hoolitsenud teledoktor Viktor Vassiljev. Vestluse käigus saavad paljud küsimused ja tervisemured otse vastuse. Kaetud kohvilaud	• 30. aprillil kell 18 Puhatu külaplatsil VOLBRITRALL Lendavad ringi nõiad ja toimuvad erinevad mängud. Pane kostüüm selga ja tule vaata üle
TÄPSEM INFO Alutaguse Huvikeskuse kodulehel www.alutagusehuvikeskus.ee või Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kalender Alutaguse Huvikeskus tel 336 6963 ja 5885 9979, huvikeskus@alutagusevald.ee				

Luulekevad 2026

Eesti Luuleklubide Liit

Ootame kõigilt luulehuvilistelt mistahes huvitavatel teemadel võistlusluuletusi (soovitavalt 5–6) 15. maini e-posti aadressil intuitiiv@gmail.com

Võib esineda ka varjunime all, kuid meile palume siiski teada anda oma kodanikunimi, aadress, telefon, vanus, õpilastel kool ja klass või kursus, täiskasvanuil vanus ja elukutse. Kõigi vähemalt II vooru jõudnutega võtame ühendust ning paremiku luuletustest avaldame trüki luulevihikuna.

KUULUTUSED

Ostan metsa- ja põllumaad.
Pakume parimat hinda. Tel 552 7322

TMWORKS GARAGE
Müük * Remont * Hooldus
ATV-d, mootorrattad, mootorsaunid
Pargi 51, Jõhvi, tel 5568 7725

Ostan igasugust vanavara. Pakkuda võib kõike. Kojukutsed, raha kohe kätte.
Tel 51980371

Sisepääs TASUTA

31. märtsil 2026 kell 18
KURTNÄ SELTSIMAJAS

MÖTTEMÄNGUDE ÕHTU Stiilis 15 küsimust
Oodatud on kõik huvilised

Külalisküsiija TARMO MÜÜR

Lisainfo: ene.raudar@alutagusevald.ee või 588 56282

Pühapäeval
19. APRILLIL kell 12
IISAKU RAHVAMAJAS

IISAKU MÄLUMÄNG 2026

Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad.

Uutel võistkondadel palume registreerida hiljemalt 16. aprilliks
tel 58 866 418 või merle.pikhoff@alutagusevald.ee

23. aprillil kell 18:15
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

MÄETAGUSE MÄLUMÄNG

23. HOOAJA VI VOOR
LÕPPVOOR

Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad

Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 22. aprilliks
keithy.rego@alutagusevald.ee või tel 3366963

Kutsetunnistusega arborist pakub oma teenuseid

- Ohtlike puude langetamine
- Puude hoolduslõikus
- Puude hooldusealane nõustamine
- Dendroloogiliste hinnangute koostamine
- Ekspert hinnangute koostamine
- Õunapuude lõikamine
- Samas müüa:
- Lehtpuu haket kohaletoomisega (sõiduauto käruka)
- Küttepuid kuivad ja toored (lõhutud)

Telefon: 5156932 või
Email: idamets@gmail.com

Mälestame

EVGENIYA MATVEEVA

Õnnitleme märtsikuu sünnipäevalapsi

UNO AUNAP	91	ANTONINA UTVIHH	84
HELJU PADDA	91	JUTA PUSS	83
MIKHAIL PIŠTŠIK	90	RICHARD LOKOTAR	83
HELGA VAHE	90	HEDA VALDRE	82
AIME VÄRV	89	VALENTIN LANTOV	82
GENNADI GOLUBKOV	89	ANNE KIVEND	81
LEIDA KREEK	89	HILJA ORUJÕE	81
GALINA ŠPOKA	88	VLADIMIR MATVEJEV	81
ELFRIDE PEEP	88	JELENA ANDRONOVA	80
AHTI REISKA	87	LEMBIT KESLER	75
MAIMO-KOIDULA NUTONEN	87	ANATOLI GOVOROV	75
NINA KASHEL	86	AINO KIIVER	75
VELLO SÄDE	86	JELIZAVETA ALEKSANDROVA	75
ELVI JÕGIMAA	86	ANNE KRUSTOK	75
ALEXEY SUSHKOV	86	ZINAIDA NOVOŽILOVA	70
LIIA TAMM	86	RITA PART	70
ELVI SELLI	85	HELVE TUI	70
TAMARA BELJAJEVA	85	URVE KANGUR	70
TIJU PÄRN	85	KLAARA KAARLÖPP	70
JÜRI LUMISTE	85		

huvikeskus@alutagusevald.ee Alutaguse Huvikeskus

24. aprillil kell 18
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

LAMAMISKONTSERT

TIIBETI helikaussidega

Meelilendav helirõnnak Tiibeti helikausside, gongi, etniliste instrumentide ja samaantrummi saatel

Võimalusel võta kaasa oma mull ja liistek!

Osalustasu 15 €

Kontserdi viib läbi **PIIA KELLNER**

Registreerimine kuni 20. aprillil või kohtade täitumiseni: keithy.rego@alutagusevald.ee või 3366963

26. märtsil kell 18
KIILKA RAHVAMAJAS

PIILET HIND 8 €

HISPAANIA TEEMAÕHTU

Hispaanias reisinud kogukonnaliikmed jagavad oma muljeid ning ühiselt valmistatakse ja maistatakse paellat

Mari-Liis Velberg tutvustab flamenkokultuuri ja õpetab lihtsaid tantsusamme

Palve nalle, kes on reisinud Hispaaniasse: võtke kaasa oma fotosid või saadke kuni 5 pilti korraldaja e-posti aadressile: ruth.linnard@alutagusevald.ee

27. märtsil kell 12:00
KURTNA SELTSIMAJAS

Külas **HANNA ALLSAAR**

INSPIREERIJAD KOHTUMISED ja rööm koos tegutsemisest

Loengute ja tegevuste sari

- Hanna on ÖNNE 13 Iris, kuid lisaks on ta kunstnik, kes loob lavakujundusi, remondib ja nikerdab, sõidab tsükliga ja üks ta kodudest on Kohtla-Nõmme!
- Kiikame juttudes teleseriali teelikutest ja nappide ideid käsitledes.
- Kohtud kohvilaud

Lisainfo: ena.raudar@alutagusevald.ee või 588 56282

JÄNESEMAMMIMAA
23.03-02.04 algusega kell 10
KIILKA RAHVAMAJAS

Jänesemammid unustas end jõulude ajal maitsvat hapukapsastega praadi nautima ja on nüüd ülearu paksuks läinud. Kevad pole enam kaugel ning on viimane aeg liigsetest kilodest lahti saada...

Jänesemammid ootavad külla rõõmsaid kuni 20-liikmelisi lastegruppe, et üheskoos liikuda, meisterdada ja kevadet tervitada! Ning muidugi juttu vesta.

Tule aita jänesemammid kevadeks vormi! Koos on lõbusam!

Päse 8 eurot, õpetajatele tasuta.

Info ja registreerimine: tel 5190 2091

JÄNESEMAMMI PEREPÄEV
4. APRILLIL KELL 12
KIILKA RAHVAMAJAS

Jänesemammid on veidi kaalus juurde võtnud, kevad pole enam kaugel ning tal on viimane aeg liigsetest kilodest lahti saada...

Tule aita jänesemammid kevadeks vormi! Koos on lõbusam!

Jänesemammid ootavad külla rõõmsaid peresid, et üheskoos liikuda, lihavõttekaunistusi meisterdada ja jätkujutte vesta.

Palun testa osalemist: tel 5190 2091

Võta kaasa ka vabatahtlikud

28. märtsil kell 11-13
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

Üritus on tasuta!

RÕOMSATE LASTE HOMMIK: TSIRKUS

Lõbusad mängud
Meisterdamine
Kloun Umme trikishow
Fotosein

Palun tulla sünnimusele temaatilises riietuses

Lisainfo: keithy.rego@alutagusevald.ee või 3366960

11. aprillil 2026 kell 11
PAGARI SELTSIMAJAS

55+ PROJEKT

TASUTA

OLGEM JÄTKUVALT TOIMEKAD JA TEGUSAD PAGARIL

Loeng-vestlus:

Kuidas hoida vaimset ja füüsilist tervist, enesemassaaživõtted

Külla tuleb loodusterapeut Irja Suvisild

Räägime ka looduslikest Irja salvidest, mida on soovi korral võimalik kaasa osta

Lisainfo: aire.oras@alutagusevald.ee või 505 6024

55+ PROJEKT

TASUTA

17. aprillil 2026 kell 14
PAGARI SELTSIMAJAS

OLGEM JÄTKUVALT TOIMEKAD JA TEGUSAD PAGARIL

"Tervis, väarikate väärtus"

Külla tuleb aastaid televaatajate tervise eest hoolitsenud teledoktor **VIKTOR VASSILJEV**

Vestluse käigus saavad kindlasti vastuse paljud küsimused ja tervisemured vastuse

Lisainfo ja registreerimine kuni 13. aprillini: aire.oras@alutagusevald.ee või 505 6024

2026 Mulgid on tagasi!

KINO

Lydia Koidula esitleb

Säärane mulk

Kinodes 27. veebruarist

Pilet 6/5€

9. APRILLIL KELL 19 MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

INDREK SPUNGINI FILM

ÕNN ON ELADA ME MAAL

VEERUJE LUNI SELETAMATU LUGU

REŽISSÖÖR JA STSENAARIST INDER SPUNGIN

MONTEAŽÖR: JESSICA TAAHI

TOOTJA: KATRI KANGAS

TOOTJA: KATRI KANGAS

TOOTJA: KATRI KANGAS

TOOTJA: KATRI KANGAS

Pilet 6/5€

1. APRILLIL KELL 19 IISAKU RAHVAMAJAS

2026

ETENDUS

HINNETE PÄRAST ÕPIDKI?

Pilet 15/10 €

2. APRILLIL KELL 12
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

Lisainfo: huvikeskus@alutagusevald.ee või 5655 724

VOORE METS

Ostame:

- Metsakinnistuid
- Kasvava metsa raieõigust
- Kasvavat võsa ja virnastatud raidmeid

Tel 5097471 / 58440269 Info@vooremets.ee

10. aprillil kell 12:00
KURTNA SELTSIMAJAS

Külas **TIIT JA MARIS PRUULI**

INSPIREERIJAD KOHTUMISED ja rööm koos tegutsemisest

Loengute ja tegevuste sari

- Juttu tuleb meresõitdest, kirjutatud raamatutest, erinevatest hobidest ja elust enesest
- Kohtud kohvilaud

Lisainfo: ena.raudar@alutagusevald.ee või 588 56282

24. aprillil kell 17

Reisijuttude Reede: Honduras

Elust Hondurases pajatavad **KATI ja LASSE ÄLANDER**

Kohapeal saab osta Kati Älanderi raamatut "Oma apelsini teise poolega Honduras"

Lisainfo: ena.raudar@alutagusevald.ee või 588 56282

26. aprillil kell 12
IISAKU RAHVAMAJAS

LAULUVÕISTLUS 2026 VIISIRATAS

Päeva juhhib **MAARJA MURUTALU**

Info tel. 58866418 või e-maili: merle.pikhoff@alutagusevald.ee